

AKTUALNO Vprašanje

Povsod, v vsaki družbi, so ljudje, ki so za delo bolj in ljudje, ki so za delo manj sposobni. Zato bi kazalo urediti delovne pogoje tako, da bi vsakdo po svojih sposobnostih dopriniesel svoj delež. Vendar se pri nas še vedno nismo lotili tega, da bi za delo manj zmožnim osebam — invalidom nudili ustrezena delovna mesta (ne le delovna mesta vratarjev in hišnikov). Kadar morda začeno v podjetjih o tem razmišljati, se ustavijo pri misli, da je to reševanje socialnih problemov in da je za to brez vasek gospodarske osnove. V resnicu pa s tem, ko lščemo možnosti in zaposljemo invalide, urejam gospodarske probleme družbe. Treba

bo le poskrbeti, da se pravilno uredijo delovna mesta in zdravstvena služba v podjetjih. Le tako se bomo lotevali zaposljevanja invalidov z enakimi prizadevanji kot zaposljevanja ostalih ljudi.

Na Gorenjskem je sedaj okoli 2500 invalidnih oseb. Svet za delo pri OLO Kranj meni, da bi bilo treba te probleme urejevati sistematično, za kar naj bi poskrbela tudi posebna komisija — komisija za profesionalno rehabilitacijo invalidnih oseb — ki je bila ustanovljena pri svetu. Zato pa bodo morale obratne ambulante v podjetjih imeti pregled za posamezna delovna mesta, pregled nad tem, kakšne sposobnosti posameznikov zahteva delovno mesto. Skratka, obratne ambulante

se bodo morale začeti ukvarjati več s preventivno službo. Ob popisu delovnih mest naj bi ugotavljale, katera delovna mesta bi se dala preurediti tako, da bi na njih delali invalidi, hkrati pa tudi to, katera delovna mesta so že taka, da ne zahtevajo vseh psiholoških in fizioloških sil posameznika (kjer morda dela lahko človek brez noge, roke ipd.). Ena izmed glavnih nalog komisije bo tudi ta, da se bo sistematično ukvarjal s politiko zaposljevanja invalidnih oseb, in sicer tako, da bi invalide priučevali za delo na posameznih delovnih mestih. — To naj bi opravljali s sodelovanjem centrov za izobraževanje v podjetjih. L.J.

AKTUALNO Vprašanje

Obletnica smrti

pesnika

dr. Franceta Prešerna

Pesnikov spomenik pred kranjskim gledališčem

glasilo

GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETNO XI. ST. 10 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 7. FEBRUARJA 1958

Naši kandidati

V Zvezni zbor Zvezne ljudske skupščine kandidirata
v okraju Kranj tov. Boris Zihel in Vinko Hafner

Na željo številnih volivcev je kandidacijska konferenca za volilno enoto, ki obsega občine Kranj, Škofja Loka, Gorenja vas, Zeleznički, Ziri in Cerkle predlagala za poslanska kandidata v

je bilo marsikje slišati predloge, naj zadnje politkomisar XVIII. divizije. Zaradi aktivnega sodelovanja v NOV so mu Nemci že leta 1942 ustrelili kot talca mater, brata in sestro. Po osvoboditvi je bil predsednik Okrajnega ljudskega odbora Kranj, nato pa več let pomočnik predsednika republiškega Sveta za zakonodajo. Od leta 1953 je predsednik Občinskega ljudskega odbora Kranj. Dve dosedanji mandatni dobi je bil poslanec Ljudske skupščine

Tov. Vinko Hafner je bil rojen leta 1920 v Stražišču pri Kranju v delavski družini. Pred vojno je bil delavec v tekstilni tovarni »Jugobruna« v Kranju, od koder je bil leta 1940 odpuščen zaradi sodelovanja v naprednem delavskem gibanju. Nato je delal kot progovorni delavec na železnični. Leta 1940 je bil sprejet v Komunistično partijo. Za osvobodilno gibanje je začel delati v začetku okupacije in je nosilec »Partizanske spomenice 1941«. V partizanih je bil večinoma na Gorenjskem, kjer je bil član Pokrajinskega komiteja KPS in sekretar mladinskega vodstva za Gorenjsko. Kasneje je bil na Dolenskem in Stajerskem ter je bil na

S seje ObLO Kranj

Nove kmetijsko-gospodarske šole

Zvezni zbor Zvezne ljudske skupščine tov. Zihera Borisa.

Tov. Zihel Boris se je rodil 25. septembra 1910 v Trstu kot sin sodnega uradnika. Že v gimnaziji je delal v raznih dijasičnih organizacijah, na univerzi pa se je močno udejstvoval v partizanskih organizacijah ter je bil zato 4 leta zaprt v Sremski Mitrovici. Član SKOJ-a je postal tov. Zihel leta 1929, leto dni kasneje pa član KP.

V letu 1941 je bil tov. Boris Zihel med ustavnitelji OF, nato pa ves čas član njenega Izvršnega odbora. Najprej je delal v Ljubljani, od januarja 1943 je bil načelnik propagandnega oddelka XVIII. divizije, nato pa na odgovornih položajih v agitpropu CK KPS. Od avgusta 1944 je delal v propagandnem oddelku Vrhovnega štaba NOV na Visu, od oktobra 1944 pa v agitpropu CK KP v Beogradu.

Po osvoboditvi je bil predstavnik CK KP Jugoslavije v Moskvi, od maja 1946 predsednik Komiteja za znanost in znanstveno vlade FLRJ, od novembra 1948 direktor Inštituta družbenih ved v Beogradu, od novembra 1950 minister za znanost in kulturo LRS, od 1953 pa član Izvršnega sveta LRS.

Oktobra 1943 je bil izvoljen v SNOS, od 1945 je bil zvezni in republiški ljudski poslanec, od 1946 dalje je član CK ZKS, od 1948 je bil kandidat, a od 1952 je član CK ZKJ, od 1953 dalje je redni univerzitetni profesor in dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Predstavnik Občinskega ljudskega odbora Kranj, tov. Vinko Hafnerja poznava širša javnost. To se je pokazalo tudi na nedavnih zborih volivcev, saj

LRS. Aktivno sodeluje v Stalni konferenci mest Jugoslavije ter je bil dalj časa član njenega predsedstva in je še sedaj član gospodarskega odbora. Je tudi član Okrajnega komiteja ZKS in Okrajnega odbora SZDL Kranj.

RAZGOVOR Z UPRAVLJALCI

Več razprave o odnosih zdravstvenega osebja do pacientov

Samoupravni organi v zdravstvu so skoraj so to narekovali nujni konkret-v zadnjem času precej razširili svoje ni primeri. Res se to vprašanje po delovno področje in pri tem dosegli delu uspehi. Kljub vsemu pa se pri delu le še kažejo pomankljivosti, k: so včasih objektivne, drugič pa tudi subjektivne. Morda je ena osnovnih pomankljivosti dela samoupravnih organov zdravstvenih zavodov tudi ta, da so ti organi vse premalo skrbti poštevati temu, da bi razpravljali o odnosih med zdravstvenim osebjem in pacienti. Le malokdaj in malokdaje so npr. na seji upravnega odbora razpravljali tudi o teh vprašanjih, čeprav jih zaradi specifičnosti dela v teh zavodih ne kaže zanemarjati.

Tov. Rihar, predsednik upravnega odbora Porodnišnice v Kranju nam je med drugim dejal, da so na upravnem odboru le kdaj pa kdaj razpravljali o odnosih do pacientov.

— Pravzaprav le tedaj, je povedal,

mirajo, nujno, da se samoupravni organi ukvarjajo še s finančnimi vprašanji. Ne vem pa, če je v ostalih zavodih kaj drugače.

Kljub vsemu pa vendar ne kaže pozabljati ene glavnih nalog upravnega odbora. Ce pogledamo knjigo pohval in pritožb, sicer lahko ugotovimo, da so pacienti zadovoljni, da nimajo kritičnih pripomemb. Vendar lahko izven zavodov večkrat slišimo pritožbe. Včasih kaže, da se samoupravni organi namenoma izogibajo teh razprav, morda zaradi preobčutljivosti posameznikov.

Upravni odbori zdravstvenih zavodov bi morali ta vprašanja reševati bolj načrtno. Kaže pa, da so tudi sindikalne organizacije ponekod nudile premoval opore samoupravnim organom pri njihovem razvoju. Na to vprašanje pa treba paziti tudi pri sestavljanju novih upravnih odborov zdravstvenih zavodov.

TE DNI PO SVETU

Pretekli petek so iz Cape Canaverala na Floridi uspešno izstrelili prvi ameriški umetni satelit. — Prvi splošni podatki o novem satelitu so naslednji: višina do 3200 km, hitrost okrog 29.000 km na uro, čas za pot okrog zemlje 114 minut, teža 13,5 kg, oblika valjasta, oprema 2 radijska oddajnika, aparatura za merjenje trčenja z meteoritskimi delci, za proučevanje kozmičnega sevanja itd. Satelit nosi ime »Raziskovalec«, ni pa vzbudil med Američani posebnega navdušenja.

Nad Norfolkom se je v nedeljo zvečer zaletelo vojaško transportno letalo v reakcijsko potniško letalo. V drugem je bilo 35 potnikov in 6 članov posadke. Podrobnih podatkov o žrtvah še niso objavili.

Na letališču v Riu de Janeiru je v nedeljo pri odletu eksplodiralo potniško letalo, v katerem je bilo 62 potnikov. Koliko žrtev je terjala nesreča, še ni znano.

Na povabilo predsednika Zvezne ljudske skupščine Petra Stambolića je v ponedeljek prispel v Beograd predsednik grške poslanske zbornice Konstantin Rodopulos, ki bo ostal pri nas tri dni.

V Kairu so podpisali dokument o združitvi Sirije in Egipta ter razglasili ustanovitev enotne države z imenom Združena arabska republika. Komentatorji menijo, da bo ta dogodek izredno važen za bodoči razvoj na Bližnjem Vzhodu. Ce bo nova država konsolidirala svojo enotnost in dokazala, da je sposobna za razvoj, bo to močno vplivalo na druge arabske države na Bližnjem in Srednjem Vzhodu, predvsem pa na Jordanijo, katere ljudstvo ima malone vse skupno s Sirci, čeprav ga loči od njih samovoljna politična meja.

V Budimpešti je umrl madžarski zunanj minister Imre Horvath. Rodil se je leta 1901. Od leta 1918 je bil član KP Madžarske. Posle zunanjega ministra je prevzel leta 1956.

V torek zvečer je prispevala v Kairo posebna vladna delegacija, ki jo vodi podpredsednik jemenske vlade, prestolonaslednik Emir Seif el Badr. Delegacija se bo pogajala o pristopu Jemena k Združeni arabski republike.

V torek je bila v prostorih CK LMS v Ljubljani seja republiškega štaba delovnih brigad ob sodelovanju nekaterih komandantov in brigadirjev. Razpravljali so o udeležbi slovenske mladine v veliki mladinski delovni akciji — izgradnji avtomobilskih cest Ljubljana-Zagreb.

Prva neuradna poročila o volitvah na Poljskem, ki so jih objavili v torek, kažejo, da je bila udeležba volivcev zelo velika. V nekaterih pokrajnah in naseljih je orislo na volišče 95 do 97 % volivcev. V frontu narodne enotnosti pa je večina volišč zabeležila 95 do 98 % udeležbo.

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK. / DIREKTOR SLAVKO BEZNİK / UREJAR UREDNIŠKI ODBOR - ODOGOVORNÍ UREDNIK MIRO ZAKRAJEK / TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRAJNU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONDELJIKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESECNA NAROČNINA 50 DIN

LJUDJE IN DOGODKI
AMERIŠKI SPUTNIK

Zdaj je švignilo v vesolje še drugo umetno telo, ki ga je izstrelila človeška roka. Novi zemljini satelit je tokrat prišel z druge strani — iz Amerike. Tehnični podatki o njem govorijo, da je težak 13,5 kg, da leti 3200 km visoko (drugi sovjetski sputnik »les-1500 km«), da vsakih 140 minut enkrat obkroži zemljo, se pravi da leti z brzino kakih 29.000 km na uro. V njegovi notranjosti valjaste oblike pa sta dva radijska oddajnika, ki pošiljata na zemljo razne podatke o razmerah v tej velikanski višini.

S tem uspehom je tudi ameriška znanost dokazala svojo sposobnost, da poseže v vesmirje. Vsekakor je to velik dogodek za ZDA, prav tako pa tudi za vso človeško znanost, tako kot je to bilo v primeru obeh sovjetskih sputnikov.

Zal pa ima ta, predvsem znanstveni uspeh tudi svoj politično plati. Že ob izstrelitvi obeh sovjetskih umetnih satelitov je prišlo v nekaterih zahodnih deželah, zlasti v ZDA do pravega prepričanja. Tega dogodka si niso razlagali kot širšega uspeha človeške znanosti, marveč kot odločilno vojaško in strateško prednost Sovjetske zvezde. In tako namesto, da bi tako pomembna zmaga človeškega uma nad naravo — pokazala, kako ne-

smiseln je postal vsako nadaljnje oboroževalno tekmovanje, se je napotstvo še bolj stopnjevala, hladna vojna pa je spet obvisela nad svetom. V ZDA so govorili, da je treba najprej »dohititi« ali celo »prehiteti« SZ, šele potem bodo možna kakšnakoli pogajanja. Ni treba posebej poudarjati, da je takšno stališče izredno škodljivo, saj tako ne bo nikoli konec oboroževalne mrlzice. Vedno se bo našel nekdo, ki bo trdil, da je četudi za las še premalo oborožen, da se mora začeti bolje oborožiti in tako »dohititi« drugo stran. Rešitev pa ne more biti v tem, da bo kdo postal »močnejši«. Danes sta oba največja velikana že tolikan močna, da uničita drug drugega in končno tudi ves svet. Ali je potem še važno, če ga lahko uničita še dvakrat, trikrat ali ne vem kolikokrat? Saj mrtev je človek lahko samo enkrat, naš planet pa uničen tudi je enkrat za vselej.

Ameriški sputnik pa vseeno precej popravlja tudi takšno mnenje v ZDA, ki se je čutilo doslej za postavljeni spriči izrednih uspehov sovjetske znanosti. Ali bo torej v Washingtonu zdaj prevladovalo prepričanje, da je moč priti do sporazuma s pogajanj? Ali bo Zahod pokazal več pripravljenosti za razgovor na najvišji ravni? Vsekakor, glavni zadrek je zdaj

z izstrelitvijo ameriškega satelita odpadel. Izredni uspeh ameriške znanosti pa seveda še ne pomeni, da je s tem nastala tudi revolucija v ameriških političnih glavah. Svet pa take spremembe v ameriškem stališču le opravičeno pričakuje. Ce je doslej odpuščal ameriško nepopustljivost, ne zato ker jo je odobraval, ampak ker jo je skušal razumeti, tega zdaj ne bo več storil. Ce ne bo prišlo do razgovorov, bo odgovornost za krivca še težja.

Oba sputnika, ki krožita okrog zemeljske krogline, pa izpovedujejo še globlje težnje človeštva. Eden od njiju je sovjetski, drugi ameriški, oba pa skupaj pomagata človeku spoznavati vesolje, ki ga obdaja. Ali ni v tej skupni nalogi, pri tem velikanskem delu pomemben namig za splošno sodelovanje tudi na našem razdvojenem svetu? Ali ne simbolizirata oba sputnika očitno potrebo, da človeštvo združi svoje napore v milorljubni dejavnosti in jo usmeri za blaginjo vsega sveta, namesto, da jo brezumno troši za proizvajanje uničevalnih oružij? Brez dvoma — prišel bo čas, ko bo tako Vzhod kot Zahod moral prisluhniti tudi temu signalu z obeh umetnih satelitov.

Martin Tomažič

kratko, vendar zanimivo

SEJA SVETA ZA SOLSTVO
V ponedeljek, 3. t. m. je bila seja Sveta za solstvo pri Okrajnem ljudskem odboru v Kranju. Razpravljali so o vprašanjih učiteljskega oziroma pedagoškega kadra in o drugih organizacijskih problemih. Prihodnja seja, na kateri bodo govorili o širši problematiki solstva na Gorenjskem, je predvidena za 13. februar.

K. M.

NOVI VRTCI IN IGRICA V KRAJNU

V perspektivnem načrtu mesta Kranja je predvideno, da bodo zaposlene matere le imeli več možnosti, da bodo izročile otroke v vrtec, zabaviliča in druge ustanove. Razen novega otroškega vrta, ki bo dograjen na Planini, bodo povečali tudi zmogljivost vrta »Tugo Vidmar« na Golniški cesti. V sedanjih prostorih vrta na Planini pa bodo preuredili zavetišče

za šolske otroke. Tudi eno od sedanjih šolskih zgrajb v Stražišču bo preurejeno v otroški vrtec in dnevno zavetišče, ko bo tam dozajena osemetka.

Hkrati bodo v vseh stanovanjskih naseljih postopoma uredili primerna zavetišča, otroška igrišča in druge prostore za uslužne servise, da bi razbremenili zapošlene matere.

K. M.

30.000 MLADIH POSTRVI V SAVI BOHINJKI

Lani je bilo veliko zanimanje turistov za ribolov v Savi Bohinjki, ki sodi med naše najlepše vode. Zlasti so prihajali tja na ribolov turisti iz Belgije, Francije in Švicar.

Da bi letos lahko zadovoljili številne ljubitelje ribolova, zlasti iz inozemstva, bodo v pritočke Save Bohinje spustili kakih 30.000 mladih postrvi v velikosti

od 10 do 15 cm. Da bi ta mladi rod ne bil ogrožen, bodo prej polovili vse večje postrvi nad eno leto starosti. Tako bodo lahko dovoljevali ribolov turistom v neomejenem številu.

Sodijo, da je ribolov postrič v tem romantičnem potoku ena od najvažnejših zanimivosti, zlasti za inozemski turizem.

K. M.

KRANJSKI DIJAKI IZDALI 2. STEVILKO SVOJEGA LISTA

Te dni je izšla druga številka »Plamenice«, ki jo izdajajo kranski dijaki. S to publikacijo, ki je po znanosti formi in v tehničnem pogledu sicer skromna, po vsebinski pa dokaj bogata, se je urešnicila davna želja tukajšnje mladine.

Z izdajanjem lista hočejo dijaki poziviti delo na zavodu, hkrati pa bodo skušali pritegniti k sodelovanju tudi ostalo kransko mladino. Zavedejo se namreč, da bo le večje število prispevkov lahko zagotovilo tudi primočno kvalitetno. — Ob izidu ugotavljamo, da so nekateri prispevki — črtice in pesmi — po motiviki izvirni in še kar spremno oblikovani.

S.

JULIJI V SLIKAH

Planinsko društvo v Kamniku je organiziralo sklopitno predavanje »Julijeva Alpe v slikah«. Predaval je ob lepi udeležbi občinstva tov. Mirko Kambič. Kamniški planinci imajo v programu še več sličnih predavanj, ki v Kamniku vedno najdejo topel sprejem.

ZA UDORJE KINOOBISKOV VALCEV

Uprava kinematografa Domžale posveča mnogo pozornosti sodobni preuredivi kino-dvorane, predvsem pa izpopolnitvi aparatur. Lani so nabavili tudi kinoprojektor znamke »Iskra« s pripadajočo zvočno aparaturom. Odtek predvajajo filme z dvema kinoprojektorjema, so odmori med predvajanjem odpadli. Nabaviti nameravajo tudi objekte za cinemascopski sistem. V Italiji so nabavili tudi široko konkovno platno. Mimo uprave kina Domžale ima pri teh preuredivitih velike zasluge tudi ObLO Domžale, ki je priskočil na pomoč s finančnimi sredstvi.

FOTO-KINO KLUB MED NAJBOLJSIMI NA GORENJSKEM

Prostor foto-amaterskega kluba je bil pred nekaj dnevi, ko so na občinem zboru pregledali svoje delo, tesno zaseden. Med ljubitelji belo-črne umetnosti so bili tudi gostje iz Kranja in Jesenice ter zastopnika Okrajnega odbora LT. Iz poročil je bilo moč razbrati, da so izvedli dva A tečaja ter pridobili okrog 30 novih mladih foto-amaterjev. Članstvo se bliža številki 100. Njihovo delo je povezano z vsemogoci problemi, vendar glejajo na nadaljnje delo zelo optimistično. Začeli bodo tudi z B tečajem ter s poučevanjem barvne fotografije.

S. S.

naša kronika

DRUGI ZBOR VOLIVCEV V GOZD MARTULJKU

V Gozd Martuljku so imeli danes, 6. februarja že drugi zbor volivcev, na katerem so razpravljali in potrdili kandidatno listo za volitve v Republiško in Zvezno ljudsko skupščino. Razen tega so na zboru volivcev govorili o problemih turističnega razvoja v njihovem kraju.

K. M.

GOSPODARSKO POSVETOVANJE V KRAJU

V četrtek, 6. t. m., je Občinski ljudski odbor Kranj sklical posvetovanje predstavnikov podjetij.

Na posvetovanju so govorili o sodelovanju občine in podjetij pri reševanju aktualnih gospodarskih in komunalnih problemov. Obravnavali so tudi tarifno problematiko v zvezi z novo delitvijo dohodka ter novi zakon o delovnih razmerjih.

V APRILU PRVI GOSTJE NA BLEDU

Kot poročajo z Bleda, se bo letos tam dokaj preje začela turistična sezona kot prejšnja leta. Prva skupina iz Anglie je napovedala svoj prihod za 24. april. Prihod gostov v zgodnjem pomladanskem času so napovedale tudi agencije iz Holandije in od drugod.

Nedavno posneti film »Zima na Gorenjskem«, ki so ga pred dnevi začeli prikazovati v nekaterih kinodvorinah v Belgiji, je tudi tam vzbudil zanimanje za zimski in letni turizem pri nas. Da bi bil film še bolj učinkovit, je odpeljala Gorenjska turistična podzveza v Kranj tudi ustrezajoče plošče za glasbeno opremo filma z našimi narodnimi motivi. Film je pri nas posnela belgijska ekipa. Obljubljajo pa, da bodo kopijo le-tega v kratkem poslali tudi k nam. K. M.

UMETNO OSemenjevanje KRAV V RADOVLJISKI ŠOBČINI

Postaja za umetno osemenjevanje v Lesčah je 3. t. m. uvedla redno dnevno krožno osmenjevalno progro, ki vodi skozi vse vasi na področju KZ Lesče, Radovljica, Sr. Dobrava, Podnart, Ljubno, Brezje, Begunje, Žirovnica in Jesenice. Osemenjevalec osemenjuje na domu, lastnik plemenice sporoči samo svoj naslov. Osemenitev stane toliko kot skočnina, pregled brezjosti pa je zastonj.

TRŽACANI COSTUJEJO V KRAJU

Med gostovanji poklicnih gledališč, ki bodo uvrščena v program letoljnih gostovanj v Prešernovem gledališču v Kranju, utegne zavzeti najvidnejše mesto Slovensko narodno gledališče iz Trsta. Ker uživa v gledališču tudi pri kranskem gledališču občinstvu lep sloves še izra prejšnjih gostovanj, bo zanimanje za tokratno gostovanje nedvomno še večje kot doslej.

To pot se bodo tržaški gledališčni predstavili z A. P. Čehova drama v štirih dejanjih »Utak«, in sicer v soboto, 8. februarja ob 16. in 20. uri.

S.

KULTURNO DELO V KAMNIKU

Igralski in režiserski tečaj, ki ga je organiziral »Solidarnost« v Kamniku, je pritegnil nad 50 udeležencev. Vsi prav pridno sodelujejo in bodo za zaključek, ki bo v aprilu, nastopili na skupni prireditvi. Igralska dejavnost pa je letos posebno živahnava v okolici. »Svoboda« na Duplji je pripravila »Zupanovo Micko« in pisan spored folklornih plesov. Gostovali so že v Smarci in v Mekinjah. V Podgorju tudi pripravljajo veselo igro, s katero bodo v nedeljo gostovali v Smarci.

OBČNI ZBOR ZB KAMNIK

Na občnem zboru kamniškega občinskega odbora Zveze borcev, ki je bil v nedeljo dopoldne, smo slišali, da je posebno uspešno delala komisija za skrb v vzgojo otrok. Skrbela je za 161 otrok. Redne mesečne podpore od ObLO prejema 44 otrok. V preteklem letu je bilo za dajačke štipendije izdanih 1.000.000, za žrtve fašističnega terorja pa 700.000 din. V razne kolonije in na taborjenje je ZB poslala 53 otrok. Komisija za spomeniško varstvo je obnovila napisne na spomenikih in pripravila dokumentarno gradivo za spominško knjigo. Izdala bo tudi reljefni zemljevid z vsemi važnimi zgodovinskimi kraji iz česa NOB.

Z.

</

Razgovor s poslanskimi kandidati

Predvsem podpirati splošni družbeni razvoj

V soboto, t. t. m. se je sestalaprizadejane. Razumljivo pa je, da tudi dober poslanec ne zna kandidacijska konferenca za Republiški zbor v Radovljici. Na in ne more delati čudežev. Ljudi predlog volivcev so za njihov 41. volilni okraj izbrali kot kandidata dr. Miha Potočnika. V zvezi s tem je redakcija »Glasa Gorenjske« zaprosila tov. kandidata za naslednji razgovor:

»Kako presejate vlogo in fizično ljudskega poslanca?«

»Naloge ljudskega poslanca, ki jih v Ljudski skupščini opravljajo, že ves čas od prve izvolitve v Ustavodajno skupščino LRS leta 1945, zdaj v zadnjih letih celo kot tajnik Ljudske skupščine, so seveda resne in odgovorne. Poslanec je ljudski predstavnik, ki mu je prva in glavna naloga utrjevanje in razširjanje našega socialističnega sistema.«

Poslanec deluje seveda na več načinov: v ljudski skupščini, na plenarnih sejah in na sejah odborov. Njegovo drugo mesto je v okrajnem ljudskem odboru, na katerih območju je njegova volilna enota in kjer ima po volilnem zakonu odborniško pravico. Njegovo važno mesto pa je tudi v občinskem ljudskem odboru tiste ali tistih občin, na katerih območju leži njegov volilni okraj; tudi v občinskem odboru ima poslanec odborniško pravico. Ena glavnih njegovih dolžnosti pa je tudi v tem, da se udeležejo raznih zborov volivcev, političnih in drugih posvetovanj, kar mu omogoča, da je v čim stalnejšem in tesnejšem stiku z volivci in perečimi vprašanji.«

Naloga poslanca socialistične skupščine je, razen dela v skupščini, potem takem predvsem v tem, da pomaga ljudskim odborom in organom družbenega upravljanja pri pravilnem spremljanju odločitev in uresničevanju njihovih dolžnosti in pravic. Kot aktivist in član SZDL ima poslanec nenehno dolžnost, da, kjerkoli more, pojasnjuje naše družbeno in gospodarsko dogajanje, da pomaga refevati razne pereče vprašanja. Njegova nič manjša naloga je tudi v tem, da gradi in utrjuje napredno družbeno zavest.«

Ponekod so še ukoreninjene stare, že preživele predstave o poslancu — Miklavžu, ki naj nosi v svoji volilni okraj samo dala, milijone, ki naj bo vztrajen intervencionist za včasih tudi kaj čudne partikularistične ali celo osobne koristi posameznikov — često na škodo skupnosti. Nekateri še misijo, da poslanec tem več velja, čim več obljublja, čeprav potem svojih obljub ne more poštovati uresničiti in potem seveda zaide na demagoška tla, ko ne more klatiti zvezd z neba. Taki pogledi na poslanca danes seveda nimajo nobenega opravičila. Tako gledanje kazlik našega poslanca, ki se je v povojnih letih že dodobra izoblikoval. Skazili bi ga, če bi zahtevali od njega samo to, da od skupnosti čimveč »izčiči za naš kolektiv«, »za našo vas«, »za naš okraj«, za tega ali onega posameznika ne glede na to, kako bo drugod. Poslanec mora upoštevati v prvi vrsti splošne družbene koristi in vzmeti, ki pojavljajo ves naš razvoj naprej. Potem takem morajo prav poslanci zagotoviti nujno vsklavjevanje in medsebojno ujemanje vseh interesov; tam pa, kjer se interesi morda kršijo, morajo dati vedno prednost važejšim in zato splošni razvoj pomembnejšim vprašanjem.

Zato tudi ni toliko važno, kdo kandidira. Po mojem prepričanju je vsak izvoljeni poslanec politični in družbeni delavec za vso republiko in za vso Jugoslavijo, le da je svojim volivcem, ki napravil nujno predstavljajo vso našo deželo in vso družbeno vest, še posebej odgovoren, ker jim mora tudi ne posredno polagati račun.«

Po mojem mnenju je predvsem važno to, da je poslanec pravičen, posebno pošten in odkrit do svojih volivcev in da je toliko pogumen, da jim tudi ne popularne stvari zna in upa tolmachiti in da zna odreči, kadar je treba. Po mojem je tak poslanec boljši kot pa tisti iz predvajnih časov, ki so se ljudem samo prilizovali z obljubami ob volitvah. Seveda pa je dolžnost poslanca, da v upravljenih primerih pomaga, kjerkoli more in da pomaga odpravljati krivice in napake, če so bile

toliko že poznamo. Ker so me prav oni prišli prvi pobarat in ker so v moji dosedanji volilni enoti (Dolina, Gorje in Žirovski konec) mnogi volvci že zeleli, da bi na volitvah nastopili po vec kandidatov, ki bi bili lahko bolj tesno, dnevno in neposredno povezani s problemi jeseniške kavinarske občine, sem v sporazumu z okrajnim političnim vodstvom kandidaturo rad sprejal. Upam, da bom zaupanje v zgoraj razloženem smislu tudi opravičil, vsaj trudil se bom za to. Seveda pa tudi krajev, kjer sem bil doslej poslanec, ne bom pozabil, saj me nanje vežejo tesne vezi in prijetni spomini na zelo lepe pa tudi hude čase ter na mnoge dobre delovne ljudi. Saj vendar ni meje, ne med kraji in ne med ljudmi!«

»Kaj sodite, tov. Potočnik o nadaljnjem družbenem in ekono-

V KUMANOVEM BODO OD-KUPILI NAD 2 MILIJONA KG TOBAKA

Lani je tobak v Kumanovem zelo dobro obrodil. Obrali so nad 2 milijona kg te žlahntne rastline. Povprečna odkupna cena, ki je bila dosežena te dni, znaša okoli 400 dinarjev za kg, vendar pa je cena tudi višja, če gre za boljšo kakovost tobaka. Nekateri kmetje so dobili za kg kakovostnega tobaka tudi po 850 dinarjev.

Zvezda namerava specializirati proizvodnjo

Po dolgoletnem delu so tudi v podjetju »Zvezda« v Kranju pršili do ugotovitve, da tako ne gre več naprej. Proizvodnjo bo treba specializirati. Sedaj delajo elaborate, po katerih predvidevajo, da bi se tekstilna oplemenjevalnica in tkalnica »Zvezda« razvila v uslužnostno podjetje za barvanje volne za pletilce. Po teh uslugah je namreč v zahodnem delu Slovenije precejšnje povpraševanje. Ker se je v zadnjem času močno razvila tudi industrija trikotažnega blaga, bi se usmerili tudi na barvanje trikotaže. Razen tega pa nameravajo dati tudi distribuciji preje za predice industrijski značaj. Prejo bi po tej za-

nomskem razvoju kranjskega okraja?«

»Kranjski okraj ima veliko ugodnih pogojev za še hitrejši vsestranski družbeni, gospodarski in kulturni napredok. Njegova gospodarska pestrost in sposobni ljudje, ki se že leta in desetletja šolajo v mnogih industrijskih podjetjih in na najrazličnejših drugih popriščih kvalitetnega ter ustvarjalnega dela, opravičujejo vsak optimizem. Da je kranjski okraj postal eden najrazvitejših (seveda ima zaradi tega tudi mnoge občutne težave in nevšečnosti) v Jugoslaviji, se ima predvsem zahvaliti prav delu, ki ga je tako povzdignilo. Dobra tradicija v kvalitetnem delu pa je vsekakor porok tudi za nove uspehe.«

»Želite morda na koncu še kaj povedati volivcem?«

»Seveda bi človek še marsikaj povedal, toda prostor v vašem listu je verjetno omejen. Naročen sem na vaš list in rad ga prebiram. Morda vam bom še kaj napisal in bom vaše vprašanje takrat izkoristil, da kaj povem volvicom. Sicer pa zdaj prihaja čas volilnih sestankov, pa tako upam, da se bom vsaj na nekaterih lahko tudi oglašil. Tako zaenkrat svojim starim in novim volivcem pošiljam samo tovariške pozdrave.«

PREMALO PREVOZNIH SREDSTEV

Vsa trgovska podjetja v kranjskem okraju imajo vsega skupaj 43 tovornih in 12 osebnih avtomobilov ter 13 triciklov. Gorenjska trgovina bi potrebovala spričo tega vsaj še 30 novih tovornjakov. Podjetjem v podeželskih in, tujsko prometnih sredишčih bi najbolj prav prišla vozila z manjšo tonasto za prevoz lahko pokvarljivega blaga, grosistična trgovina pa bi bolj potrebovala večje kamione.

LETOS ZA 33 % VEČ TKANIN

Naša tekstilna industrija bo izdelala letos 230 milijonov m²

bombažnih tkanin iz umetnih vlaken ali za 33% več kakor lani. Proizvodnja volvenih tkanin pa bo narasta približno za 2%. Proizvodnja konfekcijskih oblik bo narasla v primerjavi z lanskim letom za 30%, perila pa za 10%. Prozvodnja nogavic bo ostala v glavnem na lanskem ravni, to je 32.000.000 parov, pač pa se bo izboljšala kakovost nogavic z večjo uporabo sintetičnih vlaken. Trpežnost takšnih nogavic je 10 krat večja od bombažnih in svilenih.

misli prodajali v standardnih zavitkih. Razen tega pa nameravajo urediti tudi lastno tkalnico in filmsko tiskarno, ki bi bila nekakšno dopolnilo tiskarnam večjih tekstilnih tovarn. S filmskim tiskom bi bilo namreč moč tiskati manjše količine blaga z bolj pestrimi vzorci. V podjetju upajo, da bodo svoje zamisli sčasoma lahko uresničili, ker trenutno nimajo dovolj investicijskih sredstev, so se namenili, da bodo uredili ta proizvodni proces postopoma. Ce bodo uspeli načrt uresničiti, bomo lahko v Kranju kmalu dobili novo specializirano podjetje.

Z ZASEDANJA OLO KRANJ

Trgovina začenja čutiti večjo pozornost

OLO je sprejel načela in smernice za razvoj trgovine

Okrajni ljudski odbor Kranj se že nekaj mesecev ukvarja zlasti s področji, ki neposredno vplivajo na vsakodnevno življenje delovnih ljudi. Tako je januarja razpravljali in sklepali o razvoju turizma, na eni izmed prihodnjih sej bo obravnaval kmetijstvo, ta torek pa je razpravljal in sklepal o trgovini. Pravzaprav je nameraval na torkovi seji obravnavati razen trgovine tudi obrt, toda spričo kopice problemov trgovine se je razprava o tem tako raztegnila, da bo treba o obrti razpravljati na ponovni seji, ki bo v torek. Razpravo o trgovini na torkovi seji pa so obogatili razen odbornikov tudi republiški sekretar za blagovni promet dr. Boris Puc ter predstavniki zbornice in trgovskih podjetij.

Podpredsednik okrajne Trgovinske zbornice Andrej Babič je za razvoj trgovine predlagal Svet za blagovni promet, zato ga je obfazil njegov predsednik Nastran Jože. Nato je sledila večurna razprava. Ved diskutanta je predlagalo, naj bi dajali trgovini poceni dolgoročne kredite in zadostna obratna sredstva. Posamezniki so razpravljali o politiki nagrjevanja v trgovini. Omenjali so, da je trgovska osebje povprečno za kakih 8 do 10 dn in na uro slabše plačano kot ljudje v proizvodnji. Pomanjkljivost je še zlasti v tem, da trgovski delavci niso plačani po delovnem učinku. Go-

ni sveti ljudske odberov, sindikati in drugi.

Razprava se je sušala tudi okrog tržišča kmetijskih proizvodov. O tem so razpravljali Hafner Tone, Peternej Igor in Miran Košmelj. Prva dva diskutanta sta predlagala smiselnoučna amandmana k tistem delu silepa načel in smernic, ki govorijo o tržišču kmetijskih proizvodov. Po njunem izpremenjivalnem predlogu naj bi usposobili kmetijske zadruge, da bi bile sposobne opravljati celoten odkup kmetijskih pridelkov, lesa in gozdnih sadežev. Tov. Košmelj pa je predlagal, naj bi bile kmetijske zadruge sicer osnovni odkupovalci kmetijskih pridelkov, vendar pa naj bi pri tem onemogočili njihov izključni monopolizem s tem, da bi se omogočila proizvajalcem prodaja tudi na sejmih, tržnicah ter trgovskim in proizvodnim gospodarskim organizacijam na njihovem sedežu. Tov. Košmelj je svoj predlog utemeljil s tem, češ da je treba v interesu po-

V dvorani med zasedanjem

vora je bilo tudi o monopolizmu v blagovnem prometu (slišali so bile razmeroma pitke). Tudi odkar so preše pristojnosti glede trgovine na občine, so le-te posvečale trgovini manjšo pozornost. Izjema je, denimo, tržišča občina, ki je vložila v trgovino znatna sredstva, medtem ko je jeseniška občina za trgovino zelo malo storila. Zdaj ostaja trgovini del njenega dohodka, ki ga večina kolektivov namenja za razvoj svojih podjetij, nekateri kolektivi pa so s temi sredstvi povečali samo svoje plače.

Dosedanje naložbe skupnosti v trgovini so bile razmeroma pitke. Tudi odkar so preše pristojnosti glede trgovine na občine, so le-te posvečale trgovini manjšo pozornost. Izjema je, denimo, tržišča občina, ki je vložila v trgovino znatna sredstva, medtem ko je jeseniška občina za trgovino zelo malo storila. Zdaj ostaja trgovini del njenega dohodka, ki ga večina kolektivov namenja za razvoj svojih podjetij, nekateri kolektivi pa so s temi sredstvi povečali samo svoje plače.

Republiški sekretar za blagovni promet dr. Boris Puc je med drugim poudaril, da mora družba posvetiti večjo pomoč trgovini, ker le-ta opravlja pomembno in občutljivo družbeno funkcijo s tem, da posreduje blago od proizvajalcu do potrošnika. Ko je govoril o družbeni kontroli, je dr. Puc sodelil, da mnogi potrošniki sveti niso povsem opravili svojih nalog: vror je tudi v tem, da ta oblika družbenih kontrole ni povsem vskljena z delavskim upravljanjem v trgovini. Po mnenju dr. Puca pa na področju družbenih kontrole lahko mnogo storijo tudi pristoj-

trošnikov preskrbovalno organizacijo razširjati in krepliti. Z smo konkrentno kritiko na račun jeseniške Zelzarne, ki skuša uvajati nekakšna prodajna območja, pri čemer zapostavlja posamezna trgovska podjetja).

Hude ovire smotri investicijski politiki povzroča privatno lastništvo trgovskih lokalov. Posamezni odborniki in gostje pa so poudarili, da tudi investicije ne bodo pomagale, če ne bomo poskrbeli za zadosten priliv novega kadra, ki ga v trgovini sila manjka.

Vsebina naslednjega amandmana tov. Toneta Hafnerja je bila ta, naj ne bi odkupne kmetijskih pridelkov opravljale tudi odkupne postaje odkupnih podjetij. Tov. Košmelj pa je sodelil, da so v primerih, ko kmetijske zadruge same ne bi zmogle odkupiti vseh pridelkov (kot je bil, recimo, primer jeseni s krompirjem) potrebne tudi odkupne postaje, ker moramo stremiti za tem, da bi kmetje mogli odprodati vse svoje pridelke in da bi blago prišlo do potrošnikov.

Pri glasovanju sta oba okrajna zborna z veliko večino glasov odklonila spremembe predloga tov. Toneta Hafnerja oz. tov. Peternejja in spregela predlog tov. Mirana Košmelja. Z-

Svet za delo OLO ugotavlja

Še izpopolnjevati sistem nagrjevanja po delovnem učinku

Na nedavni seji je Svet za delo pri OLO razpravljalo o pojavih na področju nagrjevanja.

Lani je izvršena industrijska proizvodnja na efektivno delovno uro povzela za 14% ob 6,6% povečanju plač (če ne upoštevamo zakonitega povečanja ravni za 9%) v industriji v lanskem prvem polletju glede na decembra 1956. Povečanje proizvodnosti dela so razen drugih vzrokov (ugodnejša oskrba s surovinami, z električno energijo itd.) povzročila tudi sprostitev plačevanja po normah, izdatnejša uvažanje norm in premij, stimulativnejša razmerja med posameznimi kategorijami delavcev in uslužbenec ter osebno ocenjevanje ljudi, kjer je tarifna postavka določena v razponu.

Svet za delo OLO smatra, da nudi novi sistem delitve dohodka kolektivom še izdatnejšo stimulacijo za bolj-

še gospodarjenje ter večjo samostojnost, s tem pa tudi večjo odgovornost na področju tarifne politike. Na realnejša razmerja med tarifnimi postavkami za posamezna delovna mesta bo do zlasti lahko vplivali rezultati analitične ocene, kjer le-to pravilno in z odgovornostjo opravlja. Po mnenju Svetja za delo je treba nadalje razvijati sistem nagrjevanja po delovnem učinku; po tem načelu naj bi uveljavili tudi nagrjevanje v gostinstvu, trgovini in kmetijstvu.

Ob sedanjih načelih ugotavljanja sredstev za osebne dohodke norme niso več instrument za delitev dohodka med podjetjem in družbo, temveč izključno merilo za pravilno notranje razdeljevanje teh sredstev po načelu: vsakomur po njegovem delu. Spričo take vloge norm kaže še mnogo bolj skrbno odpravljati morebitna nesporaz-

merja med normami za posamezna delovna mesta. To je naloga organov delavskega upravljanja v podjetjih. Kolektivi se bodo morali odločiti za

gorenjski obveščevalci

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 213, naročila za prevoz bolnikov telefon 64.

MALI OGLASI

Privatnikom malih oglasev ne objavljamo pred vplačilom. — Cena malih oglasov je: Preklic 20 din, izgubljeno 10 din, ostalo 12 din od besede. — Naročniki imajo 20 odstotkov popusta.

Telefonska številka naročnika in oglašnega oddelka je: Krajin 475.

Prodam 2 težka voza "Trier" in stavnini les. — Grašič Peter, Krajin 12.

Zatekel se je nemški ovčarski pes. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam novo italijansko kolo. Naslov v ogl. oddelku.

Prodam kravo, ki bo tretjič teletila. — Tenetišče 28.

Prodam prvorstno vrtno seno, otavo in lueerno. — Slanc, Predvor.

Prodam poceni dobro ohranjeno pohištvo. Poizve se v trgovini "Potrošnik", Kranj, Koroška cesta.

Prodam hišo v Bašeljnu nad Kranjem. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam nova vrata za kmečko peč. Ponudbe oddati v oglašni oddelku.

Decimalno tehniko za 300 kg iz trdega lesa, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam nov motor Tomos-Puch 175 ccm. Naslov v oglašnem oddelku.

Malo rabljen otroški športni voziček (tapeciran) prodam. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam krojaška šivalna stroja "Singer" ali "Adler". Šivata naprej in nazaj. Naslov v oglašnem oddelku.

Kupim novo žensko kolo priznane znamke. Ponudbe oddati v oglašnem oddelku.

Bijol Jošku z Bleda želim za 50. letnico obilo uspehov v

življenju, kot tudi pri vodenju mizarske delavnice. Prijatelji

Iščem opremljeno ali prazno sobo v Kranju. Dam visoko nagrado. — Ponudbe pod šifro -100-tisoč- pošljite v oglašni oddelek.

Brvskega pomočnika sprejemem za pomoč ob sobotah. Plaćam dobro. Sprejemam tudi vašenca, ki se je učil že najmanj leto dni, v nadaljnji uk. — Osojnik Stefan, brivec, Senčur.

Iščem starejšega mizarskega pomočnika, sposobnega vseh del. — Jošt Hinko, Naklo.

Starejša ženska, dobro vajena vseh kmečkih del, išče zaposlitve takoj. Naslov v oglašnem oddelku.

Mlekarja Kranj takoj sprejme v službo 2 nekvalificirana delavca kot sprevodnika kamionov. Stanovanje za neporocene na razpolago v mlekarji.

Za delo v skladislu z železom sprejmem delavce-težake. Plaća po 52 din na uru. Javite se v skladislu "Metalca", Ljubljana, Titova 33, na dvorišču "Globus-Spedicije".

"Remont čevljarskih strojev", Kranj, sprejme: varilica za elektro in avtogensko varenje, 3 samostojne strojne ključavnarje. Plaća po dogovoru. Nastop takoj.

Sprejemem v službo mladega, fizično močnega moškega kot iljavarskega delavca. Možnost bo imel priučiti se livarstva. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam kravo bohinjko, ki bo tretjič teletila, težko 400 kg. — Langus Ivan, Ljubno 27.

OBJAVE

GLASBENA REVIIA V POČESTITEV PRESERNA NA JESENICAH

V soboto zvečer in nedeljo popoldne bosta v domu "Partizan" na Jesenicih glasbeni reviji, na katerih bodo nastopale godbe in pevski zbori Svobod in prosvetnih društev občine Jesenice. V soboto bodo nastopale štiri godbe na pihala, dva orkestra in tamburaški zbor, v nedeljo pa štirje mešani in štirje moški pevski zbori. Nastopajoče bo ocenjevala strokovna komisija in komisija poslušalcev. — Prijetek ob 20. ožiroma 15. ura. — Zvezze z vlaki ugodne. Vabi Svet Svobod in PD občine Jesenice.

Takojšnje zaposlitev dobre 4 transportni delaveci in 3 skladisni delaveci.

Interesenti naj se pismeno ali osebno javijo na upravo podjetja. Plaća po tarifnem pravilniku.

„Oljarica“ Britof-Kranj

Trgovinska zbornica za okraj Kranj razpisuje mesto tajnika strokovnih odsekov (komercialista).

Pogoji: dovršena ekonomska srednja ali njej enaka šola ali trgovska nadaljevalna šola z večletno prakso v trgovini.

Ponudbe z navedbo dosedanja službovanja je poslati na tajništvo Trgovinske zbornice, Kranj, Prešernova ulica 10/II.

UPRAVNI ODBOR ZDRAVSTVENEGA DOMA V TRŽIČU R A Z P I S U J E

delovno mesto POMOČNIKA UPRAVNika ZD. Pogoji: jurist ali končana srednja šola in abiturnitski tečaj. Nastop službe po dogovoru. Prošnjo z življepisom, oziroma dokumenti pošljite upravi ZD v Tržiču.

Razpis

VELEŽELEZNINA „MERKUR“ KRAJN

s p r e j m e

več TRGOVSKIH POMOČNIKOV

več ADMINISTRATIVNIH moči z znanjem strojepisa

večje število SKLADIŠNIH DELAVCEV

Nastop TAKOJ ali po dogovoru.

Interesenti naj pošljijo svoje ponudbe pismeno ali se nglasišo osebno pri sekretarju podjetja.

Upravni odbor
veleželeznine „Merkur“ Kranj

9. februarja ob 10. uri ameriški barvni film "LAJKO JE LJUBITI", ob 14. uri francoski barvni film "SVET TISINE", ob 16., 18. in 20. uri ameriški barvni cinemascop film s stereofonskim zvokom "ZLOMLJENO KOPJE".

"TRIGLAV" PRIMSKOVO: 8. februarja ob 19. uri ameriški barvni film "LAJKO JE LJUBITI", 9. februarja ob 16.30 uri ameriški film "SKOZI PEKEL".

"SVOBODA" STRAZISČE: 8. in 9. februarja francoski barvni film "SVET TISINE". V soboto ob 18. in 20. uri. V nedeljo ob 15., 17. in 19. ur.

"NAKLO": 8. februarja ob 19. uri premiera poljskega filma "PO-KOLENJE". 9. februarja ob 16. in 19. uri ameriški barvni film "LAJKO JE LJUBITI".

"PLAVŽ" JESENICE: 7. februarja italijanski film "NJIHOVE ZABLODE". 8. in 9. februarja ameriški film "NA ROBU PLOCNIKA".

"RADIO" JESENICE: 7. februarja ameriški film "NA ROBU PLOCNIKA". 8. in 9. februarja ameriški barvni film "NAPADALCI".

"ZIROVNICA": 8. in 9. februarja italijanski film "NJIHOVE ZABLODE".

"DOVJE MOJSTRANA": 8. in 9. februarja jugoslov. film "SVOJEGA TELESA GOSPODAR".

"KOROŠKA BELA": 8. in 9. februarja amer. barvni film "NAPADALCI".

"BLED": od 7. do 10. februarja amer. barv. kavboj. film "DIVJA LETA". V petek ob 20. uri v soboto ob 17. in 20. uri, v nedeljo ob 14., 16., 18. in 20. ur.

"RADOVLIJICA": od 7. do 9. februarja ameriški barvni film "EDINA ZELJA". V petek in soboto ob 20. uri. — V nedeljo ob 15.30, 17.30 in 20. ur.

"LJUBNO": od 8. do 9. februarja ameriški barvni film "BEG IZ TRDNJAVE". V soboto ob 19.30 uri. V nedeljo ob 18. in 18. ur.

"SORA" SKOFJA LOKA: od 7. do 9. februarja ital. film "KRUH, LJUBEZEN IN LJUBOSUMJE".

"KRVAVC" CERKLJE: 8. in 9. februarja amer. film "HONDO". V soboto ob 19.30 ur. — V nedeljo ob 16. in 19. ur.

GLEDALIŠČE

—PRESERNOVO GLEDALIŠČE-KRANJ

Petak, dne 7. februarja ob 20. uri

—AKADEMIJA—

v počastitev spomina dr. Frančeta Prešerina in Otona Zupančiča.

Sobota, 8. februarja ob 16. in 20. uri

A. Čehov: "UTVA"

drama v 3 dejanjih. — Gostuje SNG iz Trsta. — Izven.

Nedelja, 9. februarja ob 16. uri

Stuart Oliver:

—CUDOVITE PUSTOLOVSCINE—

Izven in za podeželje.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

V pondeljek smo na kranjskem trgu zabeležili naslednje cene: ajdova moka 60—70, kaša 50—80, ješprej 60—70, krma za kokoši 35—40, fižol 50—70, kraljic 50, oves 25 din liter, zelje v glavah 15—20, krompir 10, rdeča korenje 30—60,

navadno korenje 20, čebula 50—60, kisl repa 25—28, kisl zelje 40, kolerice 20, pesa 40, redkev 20

do 30, jabolka 100 dinarjev kg, salatka 50 din liter, česen 5—10

din kom., šopek peteršilja 10 din, radič 25 din merica, por 10—15

din kom., zeleno 20 din kom., hren 10—15 din kom., jajca 21—23 din

kom., volna 2600 do 2700 din kg, skuta 80—90 din kg, surovo maslo 440—560 din kg, mleko 30, smetana 200 din liter, piščanci 250 din kom., kokosi 400—650 din komad, zajci 300 din kom.

kisl repa 20 din, česen 10 din kom., fižol 70 din liter, smetana (mala zajemalka) 10 din in sirček 12 din kom.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V SKOFJI LOKI

Rodile so: Ana Krajnik — deklica; Pavla Demšar — deklica; Marija Zihel — deklica; Matilda Svoščak — deklica; Antonija Dežnak — deklica.

Poročili so se: Jakob Bergant, žofer in Julijana Rekanje, babica; Leopold Pakar, poljski delavec in Pavla Mohorič, poljska delavka; Valentin Platliša, kovač in Marija Košir, poljska delavka; Jože Oman, elektrovarilec in Matilda Svoljšak, šivilja; Franc Frlan, klučavničar in Marija Buš, lesna delavka.

Umrl so: Ivan Lušin, Janez Pojtanec, Frančiška Babnik roj. Kunstelj in Roman Rupar.

ZAHVALA

Ob obletnici smrti mojega preljudnika, in nepozabnega moža

JOŽEFA BOLEHA

se ponovno, prisrčno zahvaljujem vam dragim dobrim ljudem, ki ste mu izkazali spoštovanje na njegovih poslednjih poti. Ponovno zahvaljujem tudi našemu predsedniku dr. Hribeniku, tov. Varžahu, darovalcem vencev, Ijbumbu sedem in sostenovalcem.

Hvaležna žena Ančka

NESREČE

AVTO PODRI KOLESAKRO

Ko se je v pondeljek zvečer, 3. t. m. peljala Anica Preskar po cesti mimo Gorenje proti Jezerškemu pri Kranju, je vozila dokaj po desni strani. Nasproti je privožil avto, kar je seveda ni vznešnilo. Toda prav takrat jo je privožil osebni avto Okrajne zadružne zveze, ki je privožil za njo v isti smere. Pri srečanju se je le-ta moral umakniti na skrajni desni rob in je pri tem podrl kolesarko. K sreči je Anica dobila le lažje telesne poškodbe in manjše okvare na kolesu.

CESTA NI POSTELJA

Johan Zevnik iz Mavčić je moril prevož v srožicah v soboto t. m. zamenjal cesto za posteljo Sofer avtobusa, ki je privožil iz Mavčić proti Podrečju, je v gosti megli le dobre 3 metre pred seboj opezel na cesti kolo in ležečega moškega. Zavore so zavilile, kolesa zadrsela po zmrzljeni cesti, vendar je avtobus rinil ležečega moškega nekaj metrov po cesti. Z dokajnjimi poškodbami po glavi (a lahko bi bilo došlo hujšo) so ga prepeljali v bolnišnico.

ZA ČISTO STEKLO RAZBIT AVTO

Vidljivost iz avtomobila se je zdela Stefanu Pogačarju v soboto zvečer zelo slaba. Zato je blizu Jezre ustavil avto na desni strani ceste in skušal očistiti steklo. V njegov avto pa se je zatekel avto, ki je privpeljal za njim iz Kranja. Zaradi megla je drugi žofer prepozna opazil stojec vozo. O por

0 nekaterih organizacijskih problemih „Svobod“ in prosvetnih društev

Na kongresu Svobod in prosv. društva v Mariboru so bili nekajkrat omenjeni tudi organizacijski problemi. Kongres sam jim ni dal prvenstveno važnosti, temveč jim je odmeril vlogo, ki jo je lepo povedal tov. Stane Kavčič: »Problemi kulturnoprosvetnega dela so predvsem idejni problemi in ne toliko organizacijski. Ni stvar predvsem v novih oblikah, ampak je stvar predvsem v tem, da vidimo, kaj vsebinsko hočemo, kaj hočemo temu človeku dati, in kaj ta človek potrebuje. Govoriti samo o novih oblikah in ne razmišljati o problemih, o katerih moramo razmišljati, ne videti tega, da človek ne živi samo od kruha, da socializem ni samo razvoj materialnih dobrin, ampak je socializem tudi razvoj duševnih potreb človeka.«

Iz tega citata vidimo, da je prvenstveno naloge Svobod in prosv. društva, da se bavijo z vsebinskimi problemi, stvar organizacije pa je konkretna izpeljava vsebinskih načrtov. Stvar je torej medsebojno pogojena. Društva, ki bi se bavila samo z organizacijskimi vpraša-

nji, bi nujno stagnirala na vsebin. same odločitve vsebinske narave brez ustrezne organizacije pa bi se nujno izmaličile v kup nerešenih načrtov. Dobra organizacija jamči za praktično izvedbo začrtanih idej. Zato govorimo o organizacijskih vprašanjih z namenom, da se vsi idealno zasnovani vsebinski načrti tudi dejansko uresničijo.

Te stvari je predvidel tudi sam Kongres, zato je s spremembou pravil o Zvezzi Svobod in prosv. društva dal društvu večjo možnost prilaganja konkretnim potrebam in boljši izpeljavati idejni zasnove. Tu mislimo predvsem na tiste člene statuta (10, 11, 12), ki govore o organizaciji občinskih Svetov Svobod in prosvetnih društva v zavesti, da je danes komuna osnova družbenega celica, ki je prevzela nase odgovornost za celotni, s tem tudi za kulturni razvoj državljanov v svojem območju.

Organizacijska oblika naše kulturno-prosvetne dejavnosti je društvo. Od te najosnovnejše združbe je v veliki meri odvisna kulturna podoba kraja. Ne mi-

slimo, da je prosv. društvo ali Svoboda edini faktor kulturno-prosvetne vzgoje. O tem je že govoril tov. Stane Kavčič: Nekaj te vzgoje dobi državljan na delovnem mestu, nekaj v političnih in množičnih organizacijah, nekaj preko tiska, radio in drugih izraznih sredstvih človeškega občevanja. Svobode in prosv. društva predstavljajo torej samo del celotne kulturnoprosvetne organizirane dejavnosti. Velikost tega dela je pa odvisna od prizadevnosti in sposobnosti društva.

Uprravn odbori Svobod in prosv. društva morajo biti predvsem kulturno-politični organi: morajo poznati svoj kraj, življenje in potrebe ljudi v njih celoti, kritične točke v kulturnem življenju kraja — česa najbolj pričanjuje — zavest teh ljudi, kar je odločilni faktor pri sestavljanju programa, prav tako pa morajo znati preceniti lastne sile in možnosti. Skratka, upravn odbori se morajo predvsem ukvarjati z življenjem terena in razmišljati, kako bi to življenje obogatili v smeri socialistične kulture, etike in humanizma.

Od te ocene zavisi celotna dejavnost društva, programska politika, izbor oblik, načini izobraževanja in podobno.

Ce je dal jeseniški kongres možnost ustvarjanja občinskih Svetov Svobod in prosv. društva, jih je mariborski kongres raziskoval.

Gleda na to, kar smo že zgoraj povedali, da je občina danes osnova družbenega celica, ki raste in se razvija iz lastnih sil, na vseh področjih družbenega življenja, je tudi občinskim Svetom Svobod in prosv. društvet v tem delokrogu odmerjena določena vloga pri razvijanju kulturnega življenja. Brez občinskih Svetov Svobod in prosv. društva bo dejavnost posameznih društva razcepljena, izolirana in nepovezana ter ne bo mogla v celoti ustrezati prosvetnim problemom neke občine.

Zato je dokaj čudna nezainteresiranost odločilnih ljudi v posameznih občinah, ki imajo tako mlačen odnos do uredništva obč. SSPD. Kljub vsemu prizadevanju je doslej uspešno organizirati aktivne SSPD samo v občinah Jesenice in Kranj. Brez teh Svetov se kulturno življenje v neki občini ne bo moglo uspešno razvijati, ker se Sveti za prosveto in kulturo pri ObLO bavijo predvsem z vprašanjem profesionalnih ustanov in ne morejo operativno posegati v življenje amaterskih skupin. Na področju vseh občin bi bilo treba doseči rešitev vseh kulturno-prosvetnih problemov, kar je pa mogoče samo ob sodelovanju vseh činiteljev, ki delujejo na tem področju, to je obč. SPK, svetov za šolstvo, SSPD in raznimi kulturno umetniški ustanov in zdrženj skupno s političnimi organizacijami.

Tretji stvar organizacijskega značaja, ki jo hočemo omeniti, je vprašanje članstva. Že kongres je kritiziral ozkost pri sprejemanjih članstva. Dejstvo, da imamo celo v razvitih industrijskih krajih v naših društvtih po nekaj sto članov, je porazno in ne ustreza stvarni kulturnopolitični zavesti naših delovnih ljudi. Zožiti neko društvo na nekaj aktivnih članov pomeni isto, kakor da bi v zdravstvu omejili preventivno samo na bolnike. Razširitev članstva pomeni ne samo delo v organizacijskem smislu, temveč bolj v pogledu izboljšanja vsebine, ki jo bo povečanje članstva nujno povzročilo.

Vse te stvari pišemo z namenom, da se poveča v naših društvtih idejni koncept in vpliv nosilca današnje družbe — delavskega razreda.

DUŠAN BAVDEK

POPRAVEK

V članku »Naloge Svobod in prosvetnih društev v luči kongresa« v »Glasu Gorenjske« z dne 31. januarja, je prišlo v zadnjem stavku zadnjega odstavka do neljube pomote. Stavek se mora pravilno glasiti takole: »Pri vsem tem pa je nujen idejni koncept in vpliv delavskega razreda, ki mora postati izhodišče, temelj in končni cilj vzgojnega dela v Svobodah in prosvetnih društvtih.«

Uredništvo

Kulturni tened v Loki

Svet za kulturo in prosveto ObLO Škofja Loka je v sodelovanju s »Svobodo« in škofjeloškim muzejem pripravil Kulturni tened v počastitev Prešernovega spomina. Začel se je v nedeljo, 2. februarja s koncertom Slovenskega okteteta iz Ljubljane. Pester spored narodnih in umetnih pesmi je dopolnil še sestav prof. Vide Slugove o kulturnem pomenu slovenske literature, v katerem se je poleg Prešernovega spomina tudi 200-letnice Vodnikovega rojstva.

Škofjeloški muzej pa je pripravil oz. prenesel iz Kranja razstavo »Baročna arhitektura na Gorenjskem«. Zanimiva razstava, pri kateri sodeluje s svojimi eksponati tudi muzej sam, bo v Domu ZB. Otvoritev razstave bo v soboto, 8. februarja. Po otvoritev bo sprejem kulturnoprosvetnih delavcev pri predsedniku občine Svetku Kobalu.

K.

film, ki jih gledamo

ZLOMLJENO KOPJE

Ena lastovica še ne stori po mladi, prav tako pa tudi ameriški western v kinemaskopu Zlomljeno kopje, pa čeprav se je s svojimi nesporimi kvalitetami močno približal svojemu vzorniku Shane, ne more popraviti slabega slovesa, ki ga ukajajo westerni v sedmi umetnosti.

Film je režiral slaviti ameriški režiser Edward Dmytryk. — Kaj neki je tisto, kar je dvignilo umetniško vrednost tega filma tako visoko nad povprečje te filmske vrst?

Zgodb je risana po vzoru ostalih westernov. Postavljena je na Divji Zapad z vsemi značilnostmi, vendar pa se podobno kot Shane ne zadovoljuje s površinskim priovedovanjem, temveč s tenkocutnim posluhom pronica v probleme tamkajšnje generacije v 30 letih prejšnjega stoletja. Divji Zapad in ostalo, kar daje western filmom pravi prizvod, služi temu filmu zgoj kot okvir ali kvečjemu kot plastičen in na moč impresiven dekor.

Posebno privlačnost daje vsej zgodbi na star znanec s filmskega platna Spencer Tracy, cigar lik sodi med njegove najboljše igralske stvaritve. Mirne duše lahko zapisali prenekatero pikro. Prav tako kot ni navdušil film festivalne žirije v Puli, tako bo ostala ob njem hladna tudi filmska publika.

ko zapišemo, da gre levji delež uspeha, ki ga je zabeležil ta film, prav njemu. Tokrat je upodobil čudovit lik belolasega petdesetletnika. Ostali igralci: Richard Widmark, Jean Peters, Robert Wagner, Katy Jurado in Hugh O'Brien, so nudili Spencerju močno soigro.

Kot rečeno: doživetje, ki ga ne kaže zamuditi!

NAŠA POTA SE RAZHAJAJO

je jugoslovanski film, ki ga je v režiji Sime Simatovića posnela proizvodnja Jadran-film.

Clovek bi bil v zadregi, če bi moral film na hitro oceniti kot celoto, saj zgodba ne dosega niti povprečja naše filmske proizvodnje. Ena izmed dobrih lastnosti je, da hoče film prodreti v osebno tragiko človeka in človeku razumljivo analizirati lastnosti, ki so povzročile človekov propad. Nekateri prizori so zaradi odločno predolgih dialogov močno razlegnjeni, kar učinkuje dolgočasno. Pa tudi na račun slabokrvne dramaturgije in podpovprečne igre bi lahko zapisali prenekatero pikro. Prav tako kot ni navdušil film festivalne žirije v Puli, tako bo ostala ob njem hladna tudi filmska publika.

Ob slovenskem kulturnem prazniku

V soboto, 8. februarja, ob 109. obletnici smrti dr. Franceta Prešerna, bo vsa slovenska javnost proslavila svoj kulturni praznik, saj med nami skoraj ni človeka, ki ne bi kdaj sodoživil, veroval, upal in trpel z njegovo pesmijo. Prešernova pesem, ki je izpovedala bridkosti lastnega življenja in trpko usodo svojega ljudstva, je bila tudi v najhujši stiski tega ljudstva, pa tudi v njegovih najsvetlejših trenutkih, ko se je to ljudstvo borilo in izbojvalo svojo največjo zmago, velikega pomena — današnji pomen njegove pesmi pa je še večji kot kdajkoli prej.

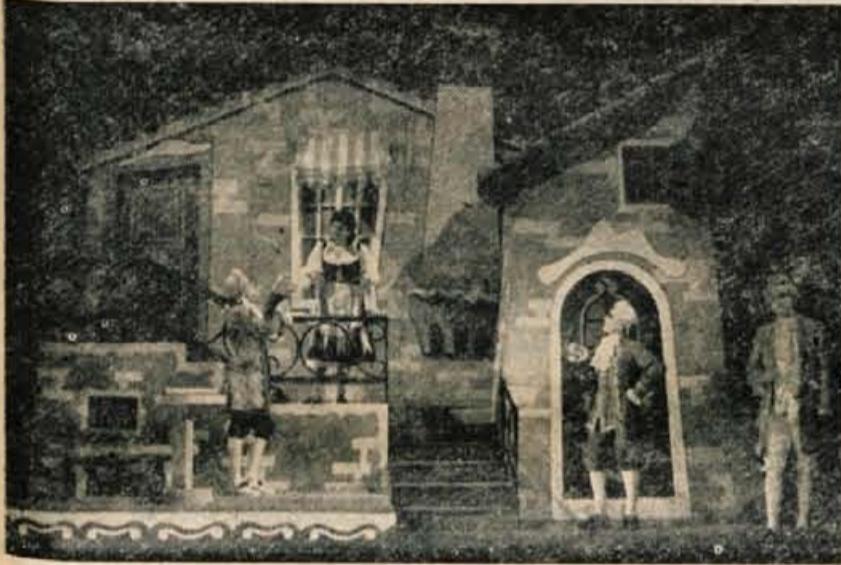
Ob letošnjem jubileju ne bomo govorili o njegovi pesniški podobi in v poslanstvu, ki ga je opravljala njegova pesem med slovenskim ljudstvom. To delo so dobro opravili pred nami že drugi. To pot se bomo le s hvaležnostjo spominjali človeka, ki je dal svojemu ljudstvu vse — samega sebe.

Justin: Prešeren na smrtni postelji

Ta veliki slovenski kulturni-praznik bomo tudi letos žimlepše proslavili. V ta namen so prosvetna društva, učni zavodi in nekatere druge kulturne institucije širom po Sloveniji pripravili proslave. Tudi DPD Svoboda Kranj - center se bo primerno oddolila pesnikovemu spominu z akademijo, ki bo v petek, 7. februarja ob 20. uri v Prešernovem gledališču. Del te proslave bo posvečen tudi jubileju — 80-letnici rojstva Otona Zupančiča. Program bodo posredovali recitatorji in oktet Prešernovega pevskega zabora, ob zaključku pa bodo člani dramske sekcije prikazali šest podob iz Prešernovega življenja — odlomke iz igre Ilke Vašetove »Visoka pesem«.

Jesenški gledališčniki v Kranju

Pogosta gostovanja jeseniških gledališčnikov v Prešernovem gledališču v Kranju, pri tudi kranjsko gledališko občinstvo, ki v vse večjem številu obiskuje njihove predstave, kažeta, da so se kulturne vezi med Kranjem in Jesenicami močno utrdile.

V petek, 31. januarja in v nedeljo, 2. februarja je Mesino gledališče Jesenice po krajšem presledku zopet obiskalo Kranj. Tokrat so se predstavili s šesto premiero letošnje gledališke sezone, s komedio italijanskega dramatika Carla Goldonija »Krématica Mirandolina«.

Bezni vtič, ki ga je zabeležila publike; uprizoritev je po režijski, inšenacijski ter po igralski plati dokaj impresivno prikazala vzdušje tiste dobe.

S.

Knjižničarski tečaji na Gorenjskem

Na pobudo Zveze Svobod in prosvetnih društva je Ljudska knjižnica v Kranju ob sodelovanju Studijske knjižnice organizirala v novembra in decembra 1957 tečaj za izobrazbo ljudskih knjižničarjev. Podoben tečaj so imeli tudi na Jesenicah.

Knjižničarji so se zbirali na tečaj po enkrat na teden, skupaj šestkrat. Predavatelji so bili strokovnjaki iz Ljubljane in Kranja. Imeli so vrsto splošnih, teoretičnih in praktičnih strokovnih predavanj.

Tako je prof. Bogo Pregelj razpravljal o znanstveni, poljudnoznanstveni in zavarni knjigi, upravitelj Franček Bohanec o psihologiji mladih bralcov, tov. Dušan Bavdek o političnosti knjižničarskega dela, Prof. Stanko Bunc je imel ciklus predavanj o nastanku in razvoju pisave, o zgodovini knjige in tiska ter o knjižnicah v preteklosti in sedanosti. Isti je

dal tudi pregled sredovne književnosti s posebnim ozirom na prevede v slovenščino, prof. Marija Zagarijeva pa je obnavlja slovensko slovstvo od moderne do danes. O tehničnem delu v knjižnici je razpravljal tov. Ludvik Erjavec. Vsa predavanja so bila skrbno pripravljena, tečajniki so jim vneto sledili, pa tudi obisk je bil zadovoljiv.

Razen teh dveh tečajev je imel upravnik Studijske knjižnice šest predavanj iz zgodovine pisave, knjige, tiska in knjižnic za sedmošolce na gimnaziji ter dve predavanji o značaju, nalogah in ureditvi študijske knjižnice za dijake srednje ekonomike šole. Vsa predavanja so bila ponazorjena z bogatim knjižnim materialom.

Oba tečaja kažeta, da je skrb za knjižničarsko izobrazbo na Gorenjskem živa in da iz leta v leto narašča. Predavanja za šolsko mladino pa so prvi primer, da se je za knjižničarstvo zanimala naša srednja šola in čutila potrebo, da svoj naraščaj seznam vsoj z osnovami sodobnega knjižničarstva. Ta začetek je treba posebej poudariti, pobudo profesorjev-slavistov prisrčno pozdraviti, hkrati pa želite, da bi se podobna predavanja za mladino prirejala tudi v prihodnje.

DUŠAN BAVDEK

POPRAVEK

V članku »Naloge Svobod in prosvetnih društev v luči kongresa« v »Glasu Gorenjske« z dne 31. januarja, je prišlo v zadnjem stavku zadnjega odstavka do neljube pomote. Stavek se mora pravilno glasiti takole: »Pri vsem tem pa je nujen idejni koncept in vpliv delavskega razreda, ki mora postati izhodišče, temelj in končni cilj vzgojnega dela v Svobodah in prosvetnih društvtih.«

Uredništvo

Kulturni tened v Loki

Glasbena šola iz Kranja pred gostovanjem v Tržiču

Možnost vsestranskega izobraževanja je dala na področju glasbenega šolstva posebno viden rezultat. Danes skoraj vsejga kraja, kjer ne bi bilo tudi Glasbene šole. Mladina čuti potrebo po plemenitju svojega duha, za kar mu je glasba še najbližja. Svoje uspehe študija pa hoče tudi javno pokazati v obliki koncertnega nastopa doma ter po možnosti na gostovanju, kar da takemu nastopu do vsej mikavrost.

Gojencij Glasbene šole iz Kranja bodo priredili v sredo, 12. februarja ob 17. in 20. uri koncert v Tržiču. Spored bodo izvajali gojencij vseh oddelkov ter šolski gojenski orkester.

Upamo, da bodo Tržičani s polnoštivalno udeležbo na koncertu dali priznanje mladini na njihovi poti glasbenega poustvarjanja.

pl.

Moda v znamenju zime

KRZNO - najbolj priljubljen okras

Letošnja zima je prinesla v žensko garderobo precej sprememb. Zenske so osvojile modo skrajšanih kralj in počasi se uveljavlja tudi tako imenovana linija vreče. Život so modni ustvarjalci osvobodili pasu, tako da se boki skoraj zgubljajo v ravnem kroju. Značilnost nove linije je, da postava samo rahlo nakanuje.

Obleke za vsak dan so preproste in izdelane iz trpežnih tkanin. Krasijo jih številni gumbi vseh velikosti, krzno ter usnjeni pasovi. Zaradi praktičnosti so zelo priljubljena športna oblačila.

Zimski kostimi so krojeni ravno ob telusu. Zanje je tudi letos najbolj zaželen material tweed in pa blago z raznim karirastimi vzorci. Vedno bolj se to zimo uveljavljajo tudi kompleti plašča in kostima ter plašča in obleke oziroma kralja iz enakega blaga. Kroji plaščev so preprosti in zanje so značilna široka ramena. Mnogi modeli so spodaj zoženi ter spominjajo na obliko vreče.

Za večerne in popoldanske obleke so še vedno v modi čipke, brokat, saten in muslim, mnoge žene pa se navdušujejo za enobarvno temno svilo.

Najbolj priljubljen okras na vseh kosih zimske garderobe je krzno, ki daje običilom osnovni modni ton. Krzno lahko nadomestimo z imitacijo. Uporabljamo ga

za ovratnike, žepce, čepice in šale v najrazličnejših kombinacijah. Z njim nadalje lahko obrobimo tudi torbice, čevlje, pasove ipd.

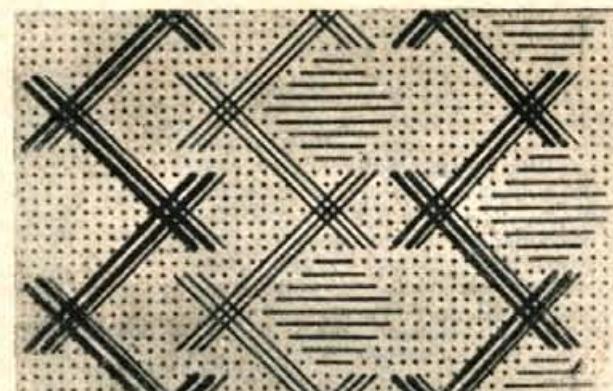
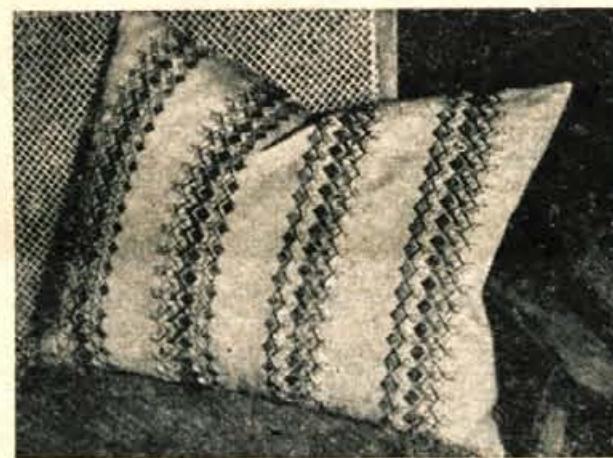
Klobuki so to zimo ohranili obliko loncev, ženske pa se razen tega navdušujejo še za turbane in francoske čepice. Prednost letošnjih modelov je ta, da si lahko omislimo moderno pokrivalo brez večjih izdatkov, če ga napravimo iz istega blaga kot je obleka, kostim ali plašč.

Mlada dekleta imajo običajno skromno garderobo. Na sliki lahko vidite, kako osvežimo temno obleko z belim ovratnikom, obrobljenim s čipkami. Ta malenkostni dodatek napravi obleko zopet novo.

UČINKOVITO VENZJE

Blazino iz grobega platna vam lahko s križnim vodom prav lepo izvezete hčerka - šolarka. Za vzorec na sliki si poljubno izberite prejico v treh različnih barvah. Na preprost način izdelana - blazina bo lep okras v vašem stanovanju.

**Nič skrbi,
če pridejo
gosti!**

Sprejemanje gostov povzroča gospodinji marsikaj veliko skrbi, posebno če je mlada in neizkušena. Za priložnosti, ko povabimo več gostov, je najbolj priporočljivo, da pripravimo jedila v obliki bifeja. Ko gostje pridejo, gospodinji ni treba tekatki sem in tja in vsakdo si lahko postreže z jedili in pičajo, ki mu najbolj ugaša.

Mizo za bife postavimo k steni, da ne zavzame preveč prostora, lahko pa jo pustimo na sredi sobe, če imamo samo eno. Pokrijemo jo z lepim belim prtom, na sredino pa postavimo vazo z cvetjem. Jedila morajo biti okusno razporejena v skledah, krožnikih. Na mizi imamo zložene tudi jedilne krožnike in pribor. Rezine kruha narežemo na krožnik ali v košarico. Na skrajnem koncu mize nalozimo zadostno število kozarcev in pičajo. S črno kavo postrežemo nazadnje in jo lahko skuhamo kar na kuhalniku vprsto gostov.

Gospodinja, ki si bo ob obisku prijateljev in znancev pomagala na ta način, ne bo izmučena in nervozna zaradi postrežbe in bo lahko ves čas posvetila gostom. Neprisiljeno bo kramljala z obiskovalci in imela tudi sama nekaj užitka od večera.

Prikupna dvodelna obleka za pisarno. Izdelana je iz živorečega volnenega blaga. Pas ni poudarjen. Ovratnik odstopa od vrata in se spredaj zapena z velikim gumbom, ki je obenem okras. Obleko lepo pozivi tudi rutica v stranskem řepu ob pasu.

Prikupna dvodelna obleka za pisarno. Izdelana je iz živorečega volnenega blaga. Pas ni poudarjen. Ovratnik odstopa od vrata in se spredaj zapena z velikim gumbom, ki je obenem okras. Obleko lepo pozivi tudi rutica v stranskem řepu ob pasu.

družinski pomenljiv

Tončkova mati ne zmore vsega

Tonček je letos preživel zimske počitnice pri teti v sosednjem mestu. Z bratrancem in sestrično se je prav dobro razumel. Vsako popoldne so se skupaj sankali in se zabavali z raznimi igrami na snegu. To so bile zanj najlepše urice.

Na tetinem domu pa se Tonček ni počutil kdove kaj prijetno. Preveč so ga spraševali o uspehu v šoli in mu predigali, da se bo v prihodnje moral resnejše prijeti učenja. Stric mu je postavil za zgled sina Borisa in hčerko Marjetko, ker nihče od njiju ni prinesel domov slabe ocene. Tončka so take besede vsakokrat neprijetno zadele in v njih je začutil krivične očitke. »Saj sem se učil,« je včasih spregovoril v svojo obrambo, potem pa je pod plaho nasprotnih dokazov skromno utihnil.

Tonček ni lagal. Zares se je učil, vendar ni imel nikogar, ki bi mu lahko pomagal, kadar česa ni vedel. Bil je nezakonski otrok in je odrasčal brez očeta. Večino dneva je bil prepričen sam sebi, ker je mati delala v tovarni. Učil se je rad, proglavice pa mu je povzročala predvsem matematika in angleščina. Matidelavka mu ni mogla svetovati. Teh stvari se v življenju nikdar ni učila in bilo ji je težko, ako sinu naloge niso šle od rok.

»Bratrancu je lahko,« je dejal Tonček ob vrnitvi s počitnic. »Vse naloge mu

pregleda oče in Boris jih popravi, še preden jih napiše v zvezek. Oče mu celo pri risanju vedno pomaga.«

»Vem, da je Borislu laže, ti pa delas vse naloge samostojno, zato je tvoje delo več vredno. V šoli boš moral odslej še bolj paziti, da ne boš zaostajal za sošolci,« ga je vzpodbujala mati.

»Do konca leta se bom zares skušal poboljšati, ti mi pa objubi, da k stricu ne bom šel več na počitnice!« je dejal moško.

Mati je ugovarjala: »Cemu ne? Doma ti bo dolgčas in potem se boš navadil potepanja.«

Tonček pa se ni dal pregovoriti. Priznal je, da mu je neprijetno poslušati striceve in tetine pridige. Končno mu je mati le objubila, da bo lahko postal doma. Razumela je sinov odpor do strica. Tudi njej ni bilo prijetno, ko sta ji sestra in svakoproviteljsko dokazovala, kako sta nujna otroka v šoli pridina in da bo moral ona Tončka strožje držati. Predobro je vedela, da vzroki Tončkovih neuspehov niso v pomankanju strogosti, zato je odločno dejala sestri:

»Če bi bila ti sama gospodinja, delavka, mati in učiteljica, bi tvoja otroka prav tako težko napredovala. Saj lahko

uvidi, da otroci za sedaj še ne dobijo vsega znanja v šoli in je zato njihov uspeh bolj ali manj odvisen od pomoči staršev oziroma inštruktorjev.«

Sestra ji na te besede ni odgovorila. Morda je le razumela, da mati, ki sama skrbi za otroka, ne zmore toliko, kot obdava starša.

Tončkova mati seveda ni edina, ki jo tare sinov neuspev v šoli. V tovarni, kjer je zaposlena, je še precej nezakonskih mater. Tudi te zaradi premajhne izobrazbe ne morejo pomagati svojim otrokom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa običajno ne povedo glasno. Poniekod so vprašanje vzojo in prehrane otrok zaposlenih mater rešili z ustanavljanjem šolskih kuhinj, v katerih se otroci pod nadzorstvom pri učenju. Njihovi sinovi in hčerke doma nimajo pravega reda, zlasti ne pri hrani. Zato se te delavske matere marsikje čutijo zapostavljene, česar pa ob

Potrošnik ni zadovoljen...

Pol ure v trgovini športnih rezervatov „Slovenijašport“ v Kranju

Nekje med ponudbo in povpraševanjem je razpet majav mostiček: zalog... izbira... cene, ki vzbuja pri potrošnikih precejšnje nezaupanje. Je mar slab ugled, ki ga uživa pri potrošniku naša maloprodajna trgovska mreža, upravičen? — Niso morda negodovanja in očitki iz trte zvita »resnica«? Prav o tem kaže spregovoriti besedilo — seveda brez oleščevanja in zlohotnega pritikanja. Naj torej spregovorita »ponudba« in »povpraševanje«.

Stopimo za pol ure v trgovino »Slovenijašport« v Kranju. Cemu prav sem? Morda prav zategadelj, ker so zimski športni rezervati že nekaj časa zelo iskano blago.

POTROŠNIK NA PREIZKUŠNJI

Ko stopiš v trgovino, je prvi vtis zelo ugoden. Bogata zalog je okusno razstavljenega blaga in prijazni obrazi strežnega osebja spravijo kupca v dobro voljo. Pa je že tako z nakupovanjem, da se potrošnikova dobra volja kaj rada spreverje v razčaranje. Zahtevi po iskanem blagu namreč prodajalec kljub dobril volji ne more vselej ustreći. Tako je pogosto slišati tisto znano kriatico, ki si je pridobila v naših trgovinah pravo domovinsko pravico: »Kdaj boste dobili?«

S tem vprašanjem je že kar pogojen tudi redno ponavljajoči se odgovor strežnega osebja: »Zalog je pošla. Oglasite se čez nekaj dni!« — Kaj niso to zgolj fraze prodajalca, ki se hoče ostresti potrošnika? Ne sodimo prenaglo! Prisluhnimo raje potrošnikovim zahtevam.

Ta trenutek je v oddelku za športne rezervate pri kupcu. Prvi vprašuje po »Kandahar« okovju za smuči.

Odgovor: »Zal — nimamo. Zalog je pošla. Vsak dan pričakujemo pošiljko. Oglasite se čez nekaj dni!«

Drugi potrošnik izbira trenerke. Odklanjajoča kretinja in ponujeno blago rompa spet na polico. — »Nimate manjših števk?«

»Nimamo. Pošiljka je na poti. Oglasite se čez nekaj dni!«

Tretji kupec je imel več sreče. Izbral si je šal, plačal in odšel. Prav tako četrти, pri petem se je pa spet zavozljalo.

»Zalog usnjene rokavice je pošla. Izvolite pogledati volnene!« — Kupec razočaran odhaja.

PRODAJALEC NA PREIZKUŠNJI

»Voljeno jopicu bi rada.«

»Izvolite tja na ono stran!« napoti prodajalka z uslužno kretajo stranko k drugi prodajni mizi. Dajmo — stopimo za žensko in poglejmo, kako je s pleteninami!

»Jopicu bi rada, temnejše barve.«

In jopicu romajo s polic na prodajno mizo. Prodajalka skuša ugoditi željam glede barve, kroja in tako dalje. Ženska izbira... pregleduje... posmerja... se suče pred ogledalom in...

Kaj ni to velika preizkušnja za prodajalca, če stranka šele pred ogledalom ugotavlja, da ji tudi barva sedme jopic, ki jo pravkar pomerja, ne prispeva k obrazu. In končno, ko je grmada jopic na prodajni mizi tako visoka, da se prodajalka in stranka čezno komajda sporazumeta, se kupčija razdare s »prijazno« pripombo: »Nič primerne nimate. Bom še v drugo trgovino pogledala.«

V slovo še prijazen prodajalkin nasmej — obvezni prispevki na oltar kulturne poštovanje... Je

Klub temu, da je zalog blaga v oddelku za športne rezervate zelo velika, ni moč vsega nabaviti

mar s prijaznim nasmehom in uslužnostjo prodajalca že rešeno vprašanje kulturne poštovanje? Dokler trgovce ne bo mogel ustreči kupčevim željam v celoti, dotlej o kulturni poštovanji ne bomo mogli govoriti.

SREČANJE Z ZIMSKO SEZONO

Tudi to utegne biti prav mikavna snov za razgovor. Kaj meni o tem »ponudnik« — v našem primeru »Slovenijašport« — bomo takoj poučeni.

»Klub zadostnim zalogam, zlasti športnih rezervatov, nas je zimska sezona le malce presenetila. Idealne snežne razmere so povpraševanje po zimskih športnih rezervatih tako pospešile, da so sicer precejšnje zaloge nekaterih artiklov kmalu pošle. Nastale vrzeli smo sicer skušali zapolniti z novimi narčili, vendar pri vseh vrstah blaga le ni šlo tako gladko kot bi to želeli. Brez ovinkarjenja poglejmo resnici v oči in priznajmo, da so bile tudi zaloge proizvajalcev postavljene tokrat na trdo preizkušnjo. Vsa prizadevanja, da bi krili potrebe grosistične in maloprodajne mreže, so bila zamarni. Torej smemo z mirno vestjo prevalliti del krvide tudi na proizvajalcu.«

BAROMETER, KI NAJ VPLIVA NA PROIZVODNJO

Ne bilo bi prav in pošteno, če bi spričo očitkov in otožb, s katerimi smo grajali pomanjkljivosti trgovine, pozabili, da ima pogosti otožene trgovine tudi vso pravico do zagovora. Poslušajmo torej še drugo plat:

»Zaloga je pošla... Kdaj boste dobili?... Ste že dobili?... so gesla, ki se jih maloprodajna mreža tako pogosto poslužuje — kar seveda izvove pri potrošniku upravičeno negodovanje in kritiko. Zal pa gredo ti mali in naglavni grehi vselej in samo na račun trgovine. Je res samo maloprodajna mreža kriva, da sta zaloga in sortiment blaga pogosto pomajkljiva in ne moreta kriti kupčevega povpraševanja. Ne! Dokler proizvajalec ne bo prisluhnil potrebam maloprodajne mreže in preusmeril ali morda pospešil proizvodnje najbolj iskanih artiklov, dotlej prepada med ponudbo in povpraševanjem ne bomo premostili. V mnogih primerih se proizvodnja krčevito oklepa starih šablonsiranih proizvodnih planov in noče, ali pa ne utegne prisluhniti zahtevam maloprodajne mreže — edinemu posredniku med kupecem in proizvajalcem.«

Pogosto je tudi nestalnost dobav naročenega blaga kriva, da je izbira po naših trgovinah pomanjkljiva. Tu pada krivda bodisi na proizvajalca, bodisi na grosistično podjetje, če govorimo o posredovalcu med proizvajalcem in maloprodajno mrežo.

Bodimo torej pravični in vrzimo del bremena tudi na grosistična podjetja, saj gredo dobave blaga maloprodajni mreži često mimo povpraševanje.

Proizvajalec bi se moral končno le spriznati z dejstvom, da je maloprodajna mreža barometer, ki naj bi usmerjal proizvodnjo, grosist pa bi se moral podrediti željam detajlistu, ki je v neposredni zvezi s potrošnikom. Proizvodnja zaradi proizvodnje in dobava zaradi dobave še dolgo ne bosta zadovoljili zahtev potrošnikov, hkrati pa bodo tudi v prihodnje ogrožali kulturno poštovanje v naših trgovinah.

MONOPOLIZEM ŠE DUŠI TRGOVINO

Se mar nekatera naša grosistična podjetja (med njimi so tudi častne izjeme), ne vtpajajo v nekakšnem monopolizmu, ki duši iniciativu maloprodajne mreže? Odgovor: da! Kazalo bi sprostil prizadevanja maloprodajne mreže, da bi lahko nabavljala blago v skladu s potrebami in povpraševanjem neposredno pri proizvajalcu in ne preko posrednika —

Preden kupiš dobro preglej, da ti pozneje ne bo žal demarža

grosista. Isto velja tudi za večja trgovska podjetja — centrala z lastno trgovsko mrežo. Ker smo te podružnice nabavljati blago le v matičnem podjetju, je seveda sortiment maloprodajnih zalog blaga nujno ogrožen. Zalog blaga v matičnem podjetju namreč ne ustrezajo drobnim željam in zahtevam potrošnikov, ki obiskujejo te poslovalnice.

Torej — brez utvar in skrivanja pred resnicami: potrošnik je začel v brezvtrje jalovega povpraševanja po materialnih dobrinah, ki mu jih maloprodajna mreža pod takšnimi neurejenimi trgovinskimi pogoji tudi v bodoče ne bo mogla nuditi.«

Zagovor trgovine »Slovenijašport« je pri kraju. Seveda velja ta zagovor v marsičem tudi za ostale trgovine, ki se bavijo s prodajo na drobno.

KAJ PA POSLOVALNICE INDUSTRIJSKIH PODJETIJ?

Kot rečeno: potrošnik je začel v brezvtrje! Kar bi tedaj bilo, če bi proizvajalec sam poiskal neposreden stik s potrošnikom in njegovim povpraševanjem? Kaj ne bi mogel proizvajalec poiskati neposrednega stika s potrošnikom preko svojih maloprodajnih poslovalnic? S tem bi bilo v marsičem zadoščeno potrošnikovemu povpraševanju, ki bi lahko hkrati sugestivno vplival na proizvodnjo, po drugi plati bi pa omajalo monopolistične postojanke nekaterih grosističnih podjetij, ki z nenačrtim delom pogosto duše prizadevanje maloprodajne mreže.

S.S.

Kamničani varčujejo

Mestna hranilnica v Kamniku je z začetkom februarja zaključila tretjo leto svojega dela. Ob zaključku izkazuje 27 milijonov vlog, kratkoročnih posojil pa je izdala za 32 milijonov din. Nad 500 hranilnih knjižic dokazuje, da se je smisel za varčevanje v zadnjih letih zelo dvignil. Pionirjem in cibinom je zavod razdelil 162 hranilnikov in mali varčevalci pridno nalagajo svoje prihranke. O važni vlogi tega denarnega zavoda govori tudi dejstvo, da je izdal nad 1000 potrošniških kreditov.

KAMEN spotike

POZABLJENA POT

Pot, ki pelje od železniške postaje Bled—Jezero proti Zaki, je pozabljena. Razsvetljena sploh ni, v zimskem času pa jo plužijo navadno takrat, ko so druge poti bolj ali manj že izplužene. Plug navadno obrnejo pred postajo in gredo rajš po izpluženi cesti nazaj. Po tej poti vedno hodimo na viak ali drugam v službo na smatram, da smo vsaj luč zaslužili.

Cesta proti Mlinu skozi Zako je poteli nastlana z raznimi odpadki, cunjam, listjem in papirjem, kar vzbuja slab vtis, saj je ravno tam največ sprehajalcev (zlasti poleti). Zjutraj pa cesta ni razsvetljena v nobenem letnem času.

Ob potoku »Jezerinci« na Mlinu stoji obvodni zid, ki je že tako slab, da se je batil nesreča in Škode. Dasičnovo je bilo na zborih volivcev in na raznih sejah SZDL Mlino o tem že večkrat govorjeno, še vedno ne kaže, da bi bil kak prelog sprejet. Popravilo zahteva sicer večje stroške, toda tam skozi je speljana kanalizacija, od katere se voda in smrad širila v potok, po vrtovih itd. Skrajni čas je, da se to res uredi.

ZA OLEPŠANJE TURISTIČNE PODobe?

Slab vtis vzbuja tudi hlev, ki stoji poleg trgovine »Kolonale« na Mlinu. Tam sicer domuje cestno nadzorstvo. Vendar bi se dalo drugače preurediti z malo lepšim izgledom in poglavito s straničem. Vsa okolica zadaj za podprtijo je ponesnačena in prav bi bilo, da se vsaj v higieniskem oziru zadeva uredi.

PELJE, KADAR PELJE

Vozni red avtobusa, ki vozi na progi Ljubljana—Bled—Bohinj in nazaj, je zelo negolov.

Nikdar ne veste, s kakšno znamo bo avtobus pripeljal oziroma odpeljal. Morali bi se le malo bolj potruditi za vožnjo po voznom redu in nekoliko zmanjšati čas postankov. V. A.

JUTRI BODO NA BLEDU STARTALI

Ze nekajkrat smo v »Glasu Gorenjske« opozarjali na I. mednarodne sanktske tekme za pokal Slovenije, ki bodo vsekakor največja prireditev na Bledu v zimski sezoni. Treningeri tekmovalcev iz številnih držav, ki so bili v sredo in četrtek (najboljši tekmovalci z vsega sveta bodo tudi še danes trenirali), so pokazali, da je pričakovati jutri, ko bo že šlo začet, nadve zanimivih borb s časom in poledenejo novo sanktsko progno Straže. Jutri dopoldan bodo startali posamezniki in sicer ob 8. uri člani, ob 9. uri pa članice. To bo prvi tek, drugi pa bo za člane ob 10. uri in za članice ob 11. uri. Tretji tek bo v nedeljo dopoldan in sicer za prve ob 9. uri, za druge ob 10. uri. Četrtri tek bo prav tako v nedeljo ob 11. oziroma 12. uri. Dvojice bodo startale v soboto popoldan: prvi tek ob 14. uri, drugi pa ob 15. uri. Oba omenjena dneva bodo na Bledu še tudi druge zanimive prireditev. Tako bo v soboto ob 18. uri v Hotelu Toplice »Modna revija«, v nedeljo popoldan pa bo ob 14. uri motoskyring, ki ga organizira AMD Bled, zvezčer ob 20. uri pa bo v hotelu Toplice svečan zaključek z razglasitvijo rezultatov in podelitevjo nagrad. Febo

NAS NAROČNIK PREJEL ZAVAROVALNINO

Državni zavarovalni zavod, podružnica Radovljica nas je obvestil, da je nakazal naročniku »Glasa Gorenjske« tovariju Jožetu Paplerju iz Zg. Besnice št. 73 8.000 dinarjev kot odskodnino za 20% trajno invalidnost. Vse naročnike »Glasa Gorenjske« opozarjamo, da so zavarovani, če imajo vplačano vsaj meščano naročnino (50 din) vnaprej: za primer smrtni nezgode za 20.000 dinarjev; za primer trajne nesposobnosti za delo za 40.000 dinarjev.

Vas pozdravlja

VAS BODIČAR

MIMI
MALENŠEK
KONČ
VIGENCI
ROMAN

106

Možje so se spogledali. Jarem, ki se ni hotel nobenemu zameriti, je začel z nožem potrkavati ob kozarec, kakor bi se ga pomenek ne tikal. Košmelj je začudeno pogledoval zdaj enega zdaj drugega. Špan pa je mirno rekel:

»Če misliš tako, pa menjajta! Vzemi ti tisto, kar ponujaš Alešu, tudi mi smo ti pripravljeni plačati odškodnino.«

Dominik je gledal v mizo. Krčil je prste na pohabljeni desnici, kakor bi računal. Obraz so mu počasi prepregle rdeče lise.

»Ne,« je rekel, »tako se ne bomo pogajali. Jaz sem vigenca popravil, saj zgornji sploh ni bil za rabo. Kdo mi bo plačal tisto?«

Špan se je nenadoma razjevil in usekal po mizi, da so kozarci poskočili.

»Tako?« je zavpil. »Kdo pa govori o pogajanjih? Saj je še cesarska postava in po tej ima Aleš pravico! Terjam za fanta, kar je njegovo in ti se ne boš ubranil!«

»Tako je,« mu je pritegnil Košmelj. »Če sami nočete sprevideti, vas bo poučilo sodišče.«

Ana se je zbalila, da se bo končalo s prepirom, ki ga zlepa ne bo konec. Tako žal ji je bilo brata, ki je bil videti srečen ob nevestini strani, tako žal tudi Marinke, ki je molče poslušala preprič. Položila je roko možu na komolec in prijazno rekla:

»Menda se ne boste sprli! Dominik, saj vendar veš...«

Otresel se je je in rezko rekel:

»Ne mešaj se v naše stvari! Kaj imaš ti pri tem?«

Osrmočeno je povesila glavo. Stari Špan je zbadljivo rekel:

»Tako je, kadar postane človek kruha pijan in pozabi, čigava roka mu ga je odrezala.«

Rdeče lise na Dominikovem obrazu so še bolj izstopile, vstal je in rekel z raskavim, razklanim glasom: »Prav, naj spregovori sodnija. Naredil sem križ čez tisto, da si mi poslal smrkavca podžagovat kolesa. Kar miren bodi,« se je obrnil k Alešu, ko je opazil, da ta počasi vstaja, »naredil sem križ tudi čez besede, da sem prasec, ki žre iz tujih korit! Čez denar ga ne bom naredil. V vigenca sem vložil mnogo denarja in dokler mi tistega ne vrnete, se ne bom pogovarjal o delitvi.«

»Prav!« je zavpil Špan, glas mu je postal visok in zadirčen. »Prav! Ti pa boš plačal za čas, ko si delal v Aleševih vigenčih, ne da bi odštel najemščino in za užitek, ki si ga imel z njegove zemlje. Bomo videli, čigav račun bo večji.«

»Kakor hočete,« je rekel Dominik in stopil proti vratom. »Jaz sem ponudil odškodnino. Več ne morem storiti.«

»Mi pa terjamo za fanta, kar je njegovo!«

»Saj!« Dominik se je pri vratih razdražljivo zasmehal. »Je-roba v črni suknji se je znebil, zdaj bo pa dobil gospodarja.« Izvajalno je pogledal svaka in zaničljivo dostavil: »Presneto si si dobro izbral, ko si se udinjal Španu za hlapca.« Nato je hitro izginil skozi vrata.

Ogledniki so bili poparjeni. Ana je gorela od sramu, v tem trenutku bi bila planila pred Dominika in mu zmetala v obraz vsa ponižanja, ki jih ji je že nakopal. Toda morala je spodobno obsesti pri mizi in mogla je samo reči:

»Zelo se je ubijal z vigenco, zato mu gre tako do živega.«

»Ali smo mar ljudje, s katerimi bi se ne dalo govoriti?« je užajeno vprašal Špan. »Mi plačamo, kar je vtaknil v vigence, on plača užitek, ki ga je imel iz Aleševega in smo boti. Sicer pa vsakemu svoje!«

»Ko premisli, bo že dal do sebe,« je prigovarjala Ana. »Rekla mu bom, ni tako nepreračunljiv, da bi ne sprevidel, kakšna zdraha bi nastala, če bi se rvali na sodniji.«

»Hudo je, Ana,« je rekel Špan, »da se mora tvoj brat puliti za svoje pravice s svakom, ki mu je povrh še bratranec. Toda, zameri ali ne zameri, temu Dominiku se prekleto pozna, da je Zgončev. Bogve, če se ne boš še kesala, ker si ga vzela v hišo in mu dala vse iz rok.«

Košmelj je bistro pogledal Ano, kakor bi se bil nečesa domislil in vprašal:

»Ali ni nekoč Borgel snubil v tej hiši?«

»Snubil,« je prikimal Špan, »toda starci je imel desko na očeh in ni vedel, kaj bi bilo za hčer dobro in prav.«

»Sakrament!« je vzkliknil Košmelj in tlesknil s prst.

Česa še ne vemo!

Veliko znanstvenih ugank še ni rešenih

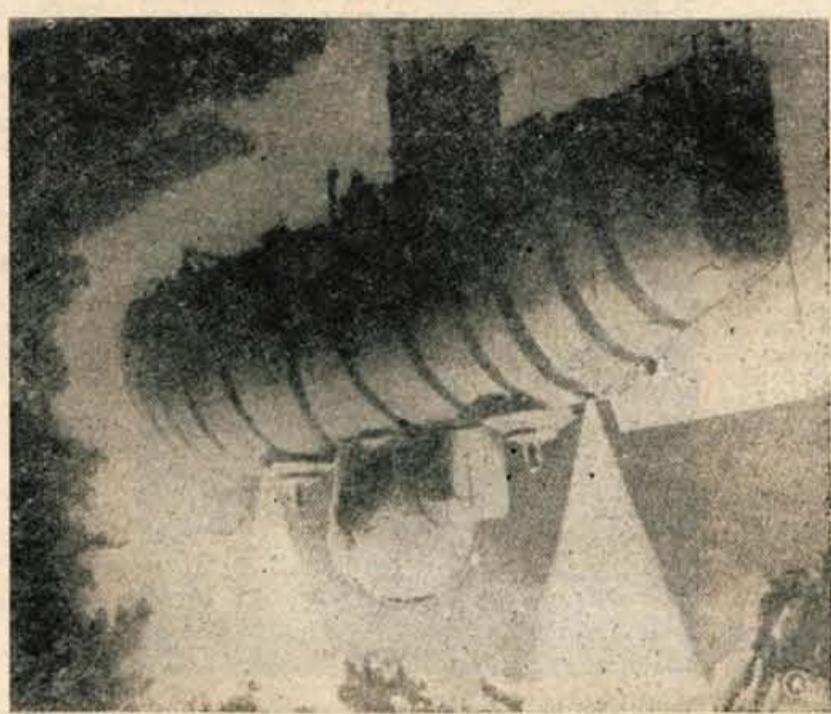
Leto 1957 je bilo leto velikih znanstvenih odkritij. V tem letu je človek postal v vesmirje svoje prve odposlanice. Posrečilo se mu je z radioaktivnim žarčenjem spremeniti dedne lastnosti živih bitij. Toda ostalo je še mnogo nerešenih vprašanj, ki jih znanstveniki še niso uspeli rešiti.

V svetu atomov so se pripetile lani velike spremembe. Takoimenovani zakon paritetata je izgubil svojo veljavno. Odprla so se nova vprašanja, ki jih znanstveniki še niso rešili. Tudi v geografiji je še velika nerešena uganka: ali se južnoameriški Andi nadaljujejo v zahodni Antarktiki? Te planine so popolnoma podne Andom. Kako so povezane? Ce

bo rešeno to vprašanje, bo rešena največja uganka v geografiji.

V astronomiji je še vemo, ali se vesmirje širi enolično, hitreje ali počasneje in še vedno je neznana tajna njegovega nastanka. V medicini je še vedno niso odkriti vzroki, lastnosti in zdravljenje raka. Še vedno je še vemo, ali nastaja naglo počakanje obolen raka na pljučih zaradi kajenja, nečistega zraka, prejšnjih plju-

„TRST“ v globinah morja

V okvir Geofizikalnega leta sodi tudi podrobno proučevanje morskih globin. Med znanstveniki, ki se ukvarjajo s tem, je nedvomno na prvem mestu profesor Piccard. S svojo potapljaško napravo, ki jo je imenoval »Trst«, se je večkrat spustil dva do tri tisoč metrov globoko. Na slike vidimo »Trst« med potapljanjem. Močni reflektorji razsvetljujejo morsko dno in odkrivajo človekovim očem skrivnosti, ki jih je zagrinjala večna tema.

ZA RAZVEDRILLO

»Nikdar več ne bom igral biljard s Zahovskim velemojstrom!«

PRI ZDRAVNIKU

— Torej, očka, koliko zaužijete alkohola dnevno?

— Dva do tri litre vina!

— Ampak, človek, saj to vas bo uničil!

— Nikakor, gospod doktor, saj vedno gledam, da drugi plačajo...«

Azijske puščave bodo menjale svoje lice

Sovjetski znanstveniki proučujejo načrt, da bi preusmerili tok dveh velikih sibirskih rek, Oba in Jeniseja. Ce bodo to ustvarili, se bodo v osnovi izmenjale klimatske karakteristike vsega tega področja. To je že davni sen o preobrazbi puščav v centralni Aziji v plodno ravan.

Projekt sloni na tem, da bi napravili novo reko, ki bi imela toliko vode kot Volga. Dve notranji morji bi dobili z začetnico Oba in Jeniseja. Ti veliki re-

zervoarji bi bili povezani s kanali, ki bi odvajali vodo 4 tisoč kilometrov daleč skozi stepo Kazastan. Umetni kanal, ki bi bil dolg 600 km, bi spajal rezervoar Aba z ravnino Turq. Od tod bi voda tekla vzdolj izsušenih rečnih korit do predelov, ki so brez vode. Na ta način ustvarjena bazena v centralni Aziji bi bila po površini enaka vsem novodnjavnim površinam na Japonskem, ZDA, Italiji in Avstraliji. Za uresničitev tega projekta bo potrebno 20 let dela.

To bi vplivalo tudi na klimo, tako da bi v sosednjih področjih, in sicer v Aralskem in Kaspijskem bazenu uspevale tudi limone, pomaranče, grozdje in bombaž.

Zanimivosti

VEČNA SVETILKA

Za signalizacijo na železniških progah so že začeli uvajati posebne atomske svetilke, ki brez kakršnegakoli dovajanja energije lahko svetijo deset let. Svetilke so napolnjene z radioaktivnim plinom kriptonom.

SVOJEVRSTNA STAVKA

V Meinzu (Zahodna Nemčija) se univerzitetne študente nekaj prikrnjali glede pravic, ki so jih imeli pri soodločanju o določenih vprašanjih šole. To jih je razburilo in napovedali so stavko: nihče izmed njih se ne bo bril, dokler ne poravnajo spora. Njim se se pridružili še študentje iz drugih mest.

KRI V PRAHU

Spriče vedno večjih potreb po krvni plazmi so si znanstveniki že daje čas prizadevali, da bi iznajli postopek, ki bi omogočil konserviranje krvi za daljšo dobo. Do sile znani postopki so namreč nepopolni. Kri lahko hranijo v take nekaj tednov. Kaže pa, da so to vprašanje zadovoljivo rešili z zmrzovanjem krvi pri zelo nizki temperaturi. Pri sto stopinjah pod ničlo se kri spremeni v rožnat prah, ki ohrani vse lastnosti krvi neomejeno dolgo dobo.

KONJSKE DIRKE BREZ JAHĀCA

Lastniki konj, ki žele, da bi njihovi konji tekmovali na dirkah, ki jih sočasno leta prirejajo v bosanskem trgu Tešnju, imajo zelo veliko opravka s treningom konj. To pa zato, ker na teh dirkah, morda edinstvenih na svetu, konji tečejo sami, brez jahača.

To nenavadno tekmovanje je postalo tradicionalno že pred nekaj stoletji, ko je bil Tešnji pomembno trgovsko središče in kriščanske karavanski poti.

na Altajskem pogorju, pa še danes uporabljajo za lov orle. Ptice so tako zdresirane, da se počeno za plenom in ga zgrabijo z ostrimi krmljili ter prinesejo svojemu gospodarju. Večji orli se ne ustrašijo niti volkov.

vemo še, kako deluje vitamin D na rast kosti, kako sta nastajala premog in načini v laboratorijih se ne moremo ustvariti asimilacije ogljikove kisline, s katero rastline pod vplivom sonca ustvarjajo na milijarde ton ogljikovih tvarin. Se vedno nimamo sredstev, ki bi uničila virus, ki povzročajo bolezni in škodljive žuželke. Se vedno ne moremo sintetično proizvajati živil.

Končno so ostala še nerešena mnoga bistvena vprašanja o nastanku človeka. Vemo sicer, da imata človek in človekolik opica isti koren, toda znanstveniki še niso mogli odgovoriti na vprašanje, v katerem geološkem obdobju je obstajala edina vrsta človekolikih opic, kjer se je izolirala, kdaj so te opice začele hodi v zražvanju in dobiti takе pogoje tipično človeškega organizma, velikih možganov, kdaj in kje se je ta vrsta opic spremnila v človeka. Nerešeno je tudi še vprašanje nastanka ras.